

Република Србија

Министарство финансија

Сектор за макроекономске и фискалне анализе и пројекције

ТЕКУЋА МАКРОЕКОНОМСКА КРЕТАЊА

Август 2023.

* Приликом коришћења анализа објављених у овој презентацији обавезно је навођење извора.

РЕАЛНИ СЕКТОР

Реални раст БДП у другом кварталу 2023. године према флеш процени РЗС износио је 1,7%

ИПАС је у јуну 2023. године забележио раст од 2,1% мг.

Укупна индустријска производња у јуну је међугодишње већа за 0,5%, док је ниво прерађивачке индустрије остао непромењен

Јунски промет робе у трговини на мало реално је мањи за 6,0% мг.

Међугодишњи раст броја ноћења туриста у јуну износио је 0,9%

Економска активност је у 2022. години, према подацима РЗС, забележила раст од 2,3%.

Доприноси годишњој стопи раста БДП, производна страна, п.п.

Доприноси годишњој стопи раста БДП, расходна страна, п.п.

* Просек кварталних података
Извор: РЗС, обрачунато у Мфин;

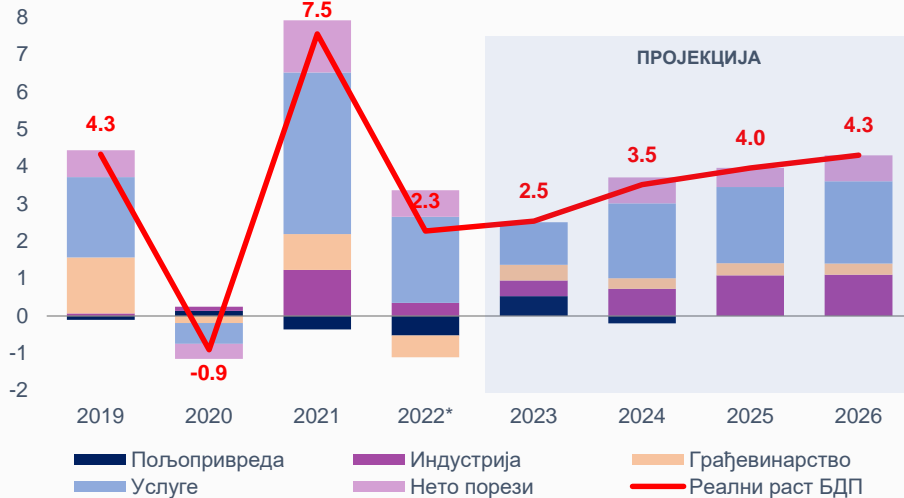
Након опоравка од пандемије и повећања БДП од 7,5% у 2021. години, под утицајем геополитичких тензија, смањене спољне тражње као и раста цена енергената услед конфликта у Украјини, дошло је до успоравања привредног раста у 2022. години.

Посматрано са производне стране, привредни раст у 2022. години био је вођен услужним сектором који је остварио повећање од 4,5%, пре свега као резултат солидних кретања у секторима трговине, саобраћаја, туризма, као и ИКТ и стручно-техничких услуга. Индустијска производња је упркос слабијој спољној тражњи и мањем обиму производње електричне енергије обезбедила позитиван допринос расту БДП захваљујући ефектуирању инвестиција из претходног периода у секторима прерађивачке индустрије и рударства. Изузетно лоши агрометеоролошки услови одразили су се на знатно слабије приносе кукуруза, шећерне репе и соје што је имало за последицу пад пољопривреде од око 8%. Неповољна кретања забележило је и грађевинарство, пре свега као последица растуће глобалне неизвесности и мањег обима приватних инвестиција, али и услед снажног раста цена грађевинског материјала.

Посматрано по агрегатима употребе раст БДП у 2022. години био је у потпуности вођен домаћом тражњом. И даље присутна повољна кретања на тржишту рада праћена растом запослености и реалних плата потпомогнута једнократним давањима становништву одразила су се на стабилан раст приватне потрошње од 3,7%, док је допринос државне потрошње остао готово неутралан. Растуће геополитичке тензије и аверзија инвеститора према ризику, уз повећање цена инпута, утицали су на спорију динамику инвестиционе активности. Реализација СДИ из претходног периода и с тим повезан значајни ефекат на страни понуде резултирао је снажним растом извоза, упркос нешто мањој спољној тражњи. С друге стране, повећани увоз енергената и репроматеријала одразили су се на већи раст реалног увоза у 2022. години, што је имало за последицу негативан допринос нето извоза расту БДП од -1,5 п.п.

Материјализација ризика у погледу дуготрајнијих геополитичких напетости и повећане неизвесности утицала је на средњорочне економске изгледе. У складу с тим, очекује се умерен раст БДП од 2,5% у 2023. години, а потом убрзање на 3,5% у 2024. години и затим повратак на средњорочну стопу раста од око 4%.

Доприноси стопи реалног раста БДП, производни приступ, п.п.

Доприноси стопи реалног раста БДП, расходни приступ, п.п.

Извор: РЗС;
* прелиминарни податак РЗС добијен на бази кварталних обрачуна;
пројекција Мфин 2023–2026.

Неизвесност присутна код пројекција далеко је већа од уобичајене због природе и обима шокова на глобалном нивоу. Канали преко којих они могу потенцијално деловати на домаћу привреду су бројни, често ланчано повезани, а сама јачина потенцијалних шокова је таква да у великој мери могу утицати на средњорочна кретања.

Посматрано са производне стране, повећање креиране БДВ очекује се код свих привредних сектора. Услужни сектор ће и у 2023. години имати улогу доминантног носиоца раста економске активности. Раст би требало да буде диверсификован и остварен у већини услужних делатности. Упркос слабијој спољној тражњи од претходно очекиване, укупна индустрија ће наставити са позитивном динамиком и током 2023. године и забележити повећање од 1,9%, пре свега услед активирања нових производних капацитета, али и очекиваног опоравка производње електричне енергије. Процењује се да ће раст забележити и грађевинарство као резултат очекиваног повећања приватних инвестиција и улагања у инфраструктурне пројекте, а делом и због ниже базе у 2022. години. Пољопривредна производња би, узимајући у обзир тренутно стање усева, требало да оствари раст од око 10%.

Посматрано по агрегатима употребе раст БДП у 2023. години ће у потпуности бити вођен нето извозом, док ће домаћа тражња имати негативан допринос пре свега услед утицаја промена у залихама. Активирање нових производних капацитета резултираће реалним растом извозне активности од око 3% упркос смањеној спољној тражњи. С друге стране, пад увоза енергената и мањи увоз репроматеријала имаће за последицу пад реалне увозне активности од око 2%. Очекивано повећање зарада, како у приватном тако и у јавном сектору, већа запосленост и стабилан раст пензија, резултираће наставком раста реалне личне потрошње који ће износити око 1%. Инвестициона активност ће забележити умерен раст као резултат повећања производних капацитета привреде а биће додатно подржана наставком радова на реализацији инфраструктурних пројеката у области путне и железничке инфраструктуре, као и значајних улагања у енергетику.

Према флеш процени РЗС, у другом кварталу 2023. године раст БДП је убрзао и износио је 1,7% м.г.

Доприноси кварталној стопи раста БДП, производна страна, п.п.

Доприноси кварталној стопи раста БДП, расходна страна, п.п.

Извор: РЗС; прерачунато у МФИН

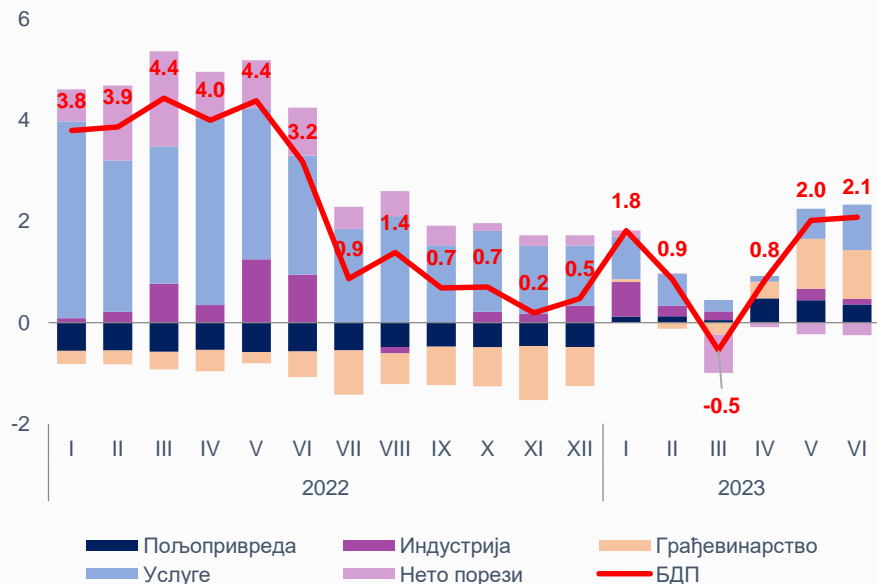
Привредна кретања почетком 2023. године била су генерално у складу са пројектованом кварталном динамиком потребном за остваривање годишње пројекције раста БДП од 2,5%. Значајније убрзање, међугодишње посматрано, очекује се у другој половини године, делом и због ефекта ниже базе.

Посматрано са производне стране економски раст у другом кварталу 2023. године био је вођен снажним убрзањем у сектору грађевинарства који је забележио повећање од 14,9%. Услужни сектор је наставио са солидним кретањима уз повећање активности у свим делатностима, осим у сектору трговине који је према процени Министарства финансија забележио пад од око 4%. Упркос мањем физичком обиму производње прерађивачке индустрије услед смањене спољне тражње, укупна индустријска производња забележила је благи раст од 0,7% као резултат веће производње електричне енергије. Пољопривреда је остварила повећање од скоро 10% услед доброг рода житарица и индустријског биља, док је негативан допринос потекао од производње воћа и поврћа.

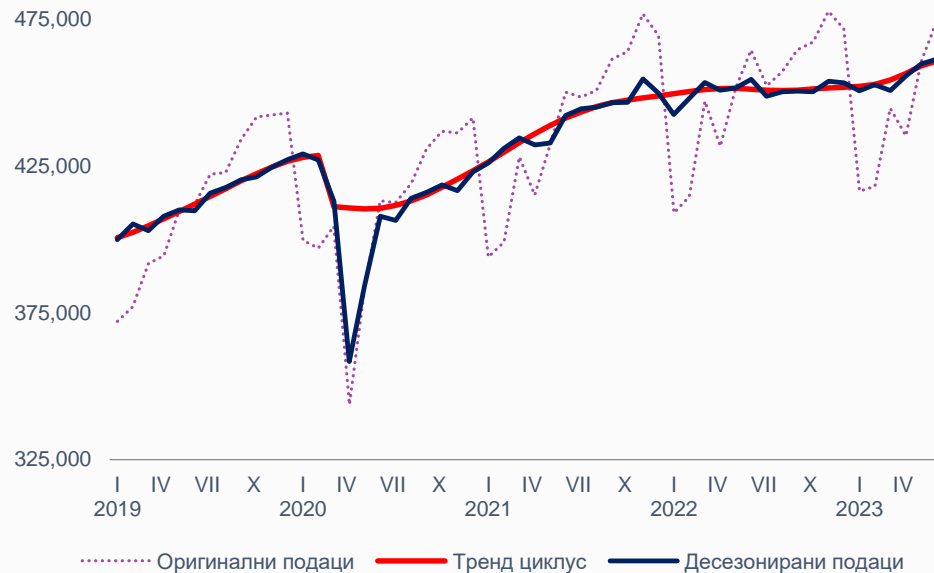
Посматрано по агрегатима употребе, раст БДП у другом кварталу 2023. године био је у потпуности вођен нето извозом. Ефекат на страни понуде резултирао је наставком раста реалног извоза упркос слабијој спољној тражњи, што је уз пад увоза имало за последицу позитиван допринос нето извоза расту БДП од око 6 п.п. Приватна потрошња под утицајем високе базе услед импулсивних куповина становништва након избијања конфликта у Украјини, али и услед нешто више инфлације је према процени Министарства финансија забележила реални пад од 0,9%. Истовремено, инвестиције у основне фондове оствариле су раст од око 4% захваљујући пре свега расту грађевинских радова. Под утицајем потрошње залиха у зимским месецима и високе базе допринос промена у залихама био је негативан.

ИПАС је у јуну 2023. године забележио раст од 2,1% мг.

Индикатор привредне активности по секторима, (доприноси расту, п.п.)

ИПАС – оригинални подаци, десезонирана серија и тренд циклус, уланчане мере обима, мил. РСД

Месечна динамика привредне активности наставила је са растом међугодишње посматрано и током 2023. године упркос негативном утицају геополитичких тензија.

Министарство финансија, за потребе континуираног мониторинга економске активности и раног идентификовања активирања ризика привредног раста, на бази краткорочних показатеља израђује композитни индикатор привредне активности Србије – ИПАС*, као индикатор кретања економије у месечној динамици. Овај индикатор показује високу поузданост за сагледавање краткорочних кретања али се не може користити изоловано за оцену годишњих и средњорочних трендова.

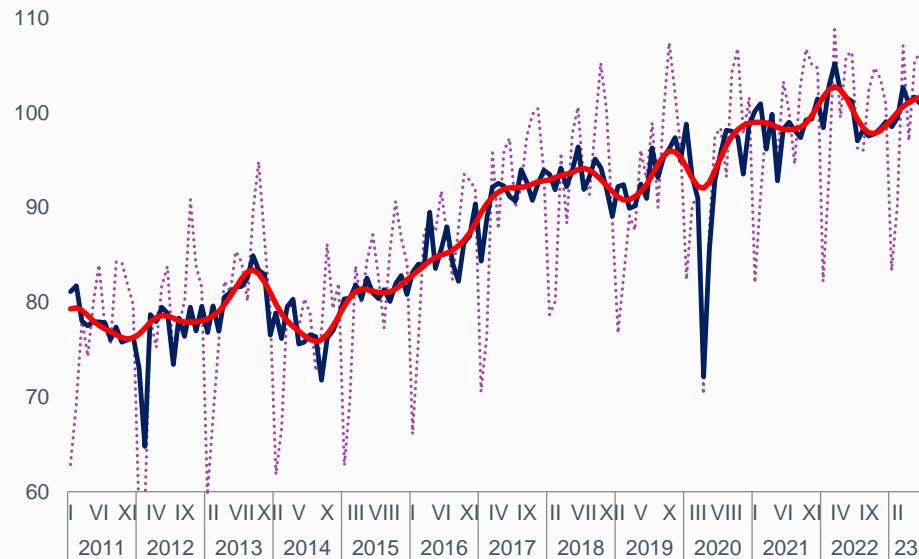
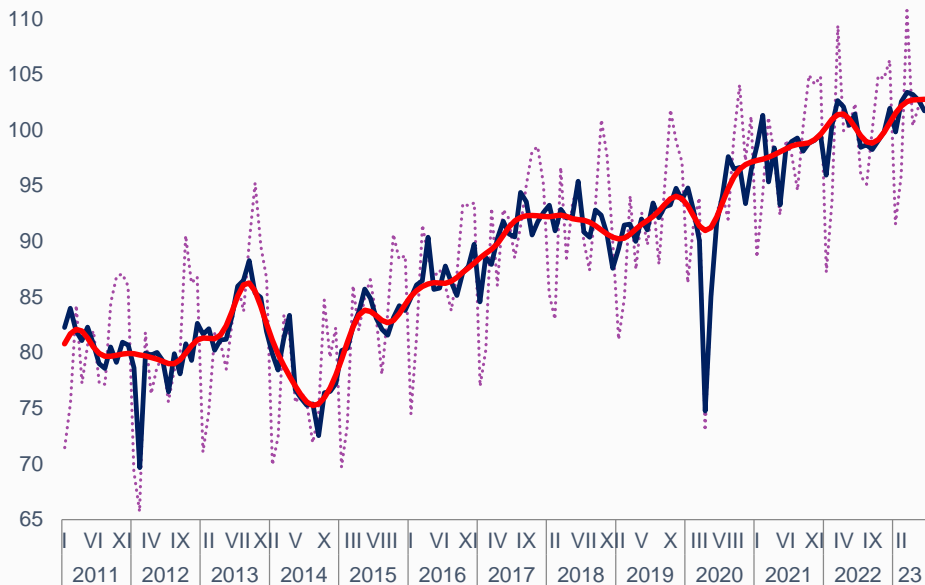
Према Индикатору привредне активности Србије (ИПАС) укупна економска активност у јуну 2023. године забележила је реални раст од 2,1% мг. Најзначајнији позитиван допринос дошао је од грађевинарства услед убрзане реализације инфраструктурних пројеката, а делом и због базног ефекта. Позитиван утицај динамици економске активности са растом од 1,8% наставиле су да дају услужне делатности, али уз још увек присутан пад у сектору трговине у коме је забележено реално смањење промета на мало од 6%. Индустрија је у јуну остварила благи раст од 0,5% мг. уз излазак прерађивачке индустрије из негативне зоне међугодишње посматрано. За пољопривреду је коришћена актуелна процена Министарства финансија, према којој раст износи око 10%.

* https://www.mfin.gov.rs/upload/media/ZzkTpV_601696edb3a9a.pdf

Индустријска производња је у јуну 2023. године остварила повећање физичког обима производње од 0,5% међугодишње.

Индекси укупне индустријске производње (2022=100)

Индекси прерађивачке индустрије (2022=100)

..... Оригинални подаци   — Десезонирани подаци   — Тренд

..... Оригинални подаци   — Десезонирани подаци   — Тренд

Извор: РЗС, обрачунато у Мфин

Смањена спољна тражња као последица конфликта у Украјини одражава се на динамику прерађивачке индустрије, пре свега у извозно оријентисаним делатностима. У јуну, ниво производње овог сектора остао је непромењен у односу на исти месец претходне године уз убрзање раста за 1,1% у односу на мајски ниво.

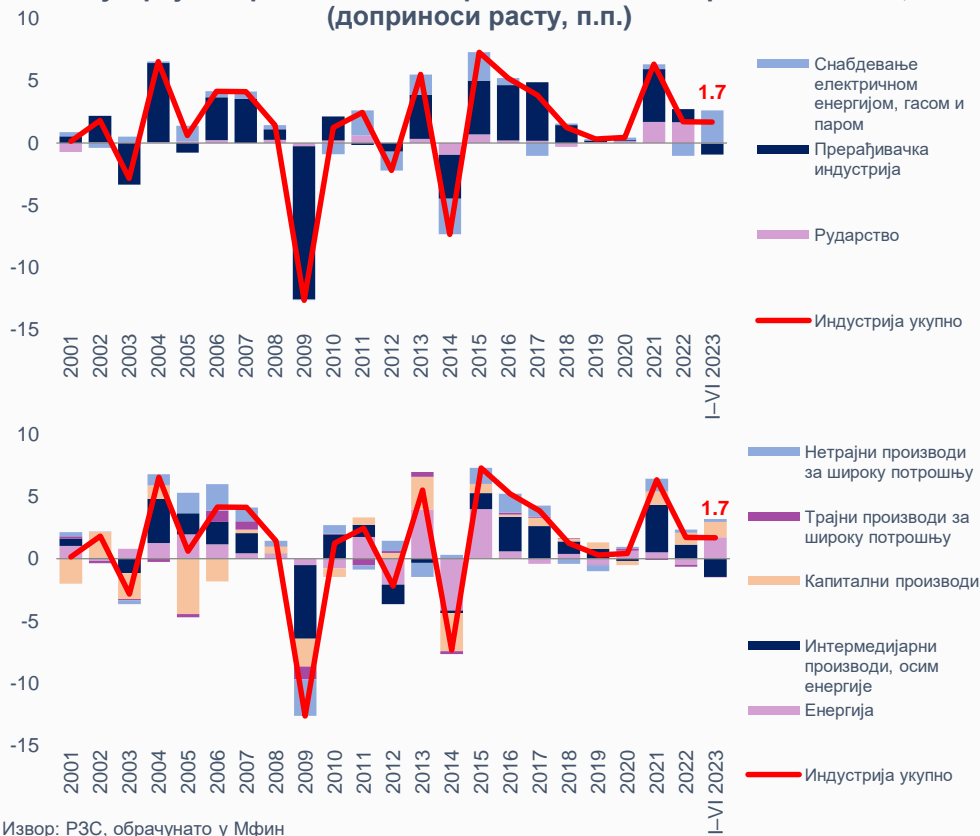
Међугодишње посматрано, јунски раст индустријске производње у потпуности је вођен растом производње струје од 12,7%. Са стабилизацијом производње електричне енергије, али и под утицајем ниске базе из истог периода претходне године, настављен је двоцифрени раст овог сектора. Ниво производње прерађивачке индустрије остао је непромењен у односу на јун претходне године, уз раст у 10 од 24 делатности овог сектора. Међугодишњи пад у сектору рударства настављен је пети месец заредом и у јуну је обим производње нижи за 13,4% услед смањене експлоатације угља.

Најзначајнији позитиван допринос кретању прерађивачке индустрије потиче од производње основних метала са растом од 41,7% мг. Ово је делом резултат ниске базе из претходне године, али и тога што се производња ове делатности од почетка године налази на узлазној путањи и од маја улази у позитивну зону први пут након годину дана. Поред тога, производња рачунарске, фармацеутске и аутомобилске индустрије је порасла за 85,0%, 9,9% и 21,2% мг. респективно. С друге стране, најзначајнији негативан допринос потиче од прехранбене и нафтне индустрије са падом од 5,5% и 10,4% мг., а следе производња металних производа (-5,6%), грађевинског материјала (-9,1%) и папира (-8,6%).

У првих шест месеци 2023. године индустријска производња је остварила раст физичког обима од 1,7% мг.

Индустријска производња по производним секторима и намени, (доприноси расту, п.п.)

Доприноси стопи раста укупне индустрије, п.п., јан–јун. 2023.

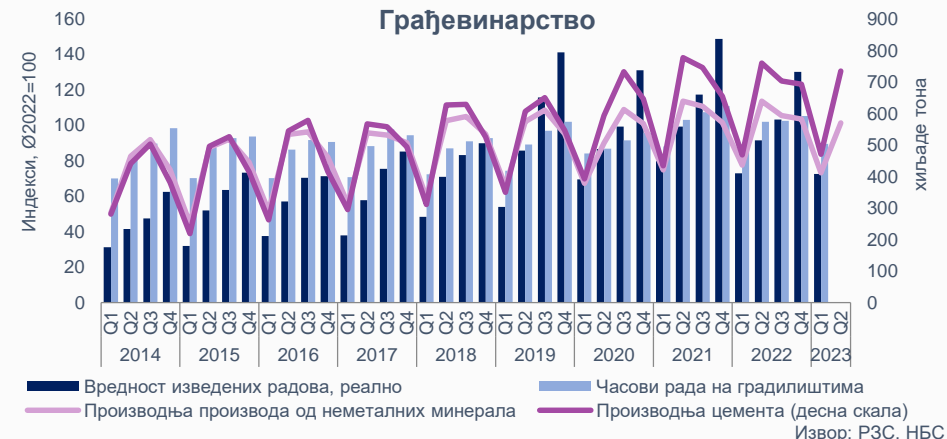
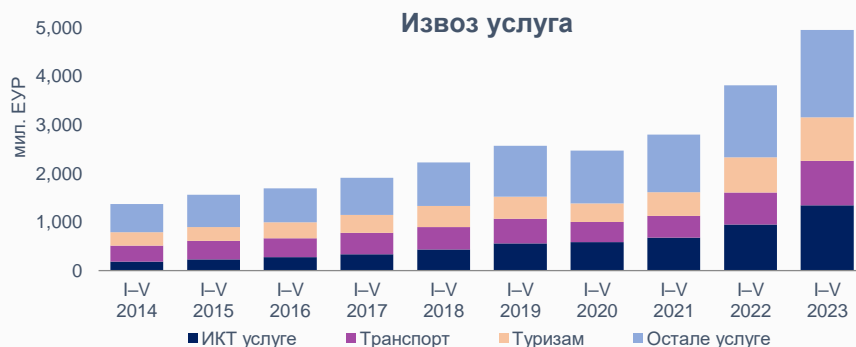
Материјализација негативних ризика из међународног окружења услед геополитичких тензија и смањене спољне тражње наших најзначајнијих спољнотрговинских партнера условила је успоравање активности прерађивачке индустрије у другој половини 2022. године, уз наставак сличних кретања у првој половини 2023. године.

У првих шест месеци, раст индустријске активности у потпуности је вођен већим физичким обимом производње електричне енергије од 16,9% мг., као резултат стабилизације производних процеса али и ниске базе из истог периода претходне године. С друге стране, производња прерађивачке индустрије је смањена за 1,0% мг, уз пад производње код половине од 24 делатности овог сектора. Истовремено, сектор рударства бележи нижи ниво производње за 0,5% мг.

У овом периоду, најзначајнији негативан допринос кретању прерађивачке индустрије имале су производња металних производа (пад од 11,2% мг.), производња основних метала (-14,6%), хемијска индустрија (-11,0%) и нафтна индустрија (-6,1%). С друге стране, најзначајнији позитиван допринос оствариле су машинска, рачунарска и фармацеутска индустрија са растом од 19,2%, 58,5% и 8,0% мг., респективно.

Упркос растућим геополитичким тензијама високофреквентни индикатори указују на наставак повољних кретања у услужном сектору, али споријом темпом него у претходном периоду

Услугне делатности настављају да расту уз присутна дивергентна кретања појединих делатности. У трговини на мало током јуна забележено је номинално повећање промета од 4,4% м.г. и реално смањење од 6,0% м.г., док је раст туристичке активности резултат већег броја посета страних туриста.

Промет робе у трговини на мало у првих шест месеци 2023. године номинално је повећан за 8,5%, а реално смањен за 5,1% м.г.

Истовремено, Србију је посетило преко 1,8 милиона туриста, што је повећање од 13,9%, уз раст броја остварених ноћења за 10,5%. У првих пет месеци, девизни прилив по основу туризма већи је за 23,3% и износио је 895,5 милиона евра.

У првом кварталу 2023. године, индекс физичког обима саобраћаја је повећан за 26,7% м.г. услед раста путничког саобраћаја. Истовремено, остварен је пад броја новорегистрованих аутомобила за 5,7% м.г.

Током 2023. године, настављен је раст извоза услужних делатности, при чему у првих пет месеци трећина раста потиче од повећања извоза ИКТ сектора од 40,9% м.г.

Неповољна кретања у грађевинарству током претходне године последица су растуће глобалне неизвесности, мањег обима приватних инвестиција, али и снажног раста цена грађевинског материјала. У првом кварталу 2023. године, БДВ грађевинарства бележи реални пад од 1,5% м.г. У првих пет месеци број издатих грађевинских дозвола међугодишње је нижи за 6,4%, док је у првих шест месеци производња цемента и грађевинског материјала смањена за 2,0% и 8,8% м.г., респективно.

ЕКСТЕРНИ СЕКТОР

❖
У јуну 2023. године,
међугодишњи раст робног
извоза износио је 3,3%, док је
увоз забележио пад од 6,5%

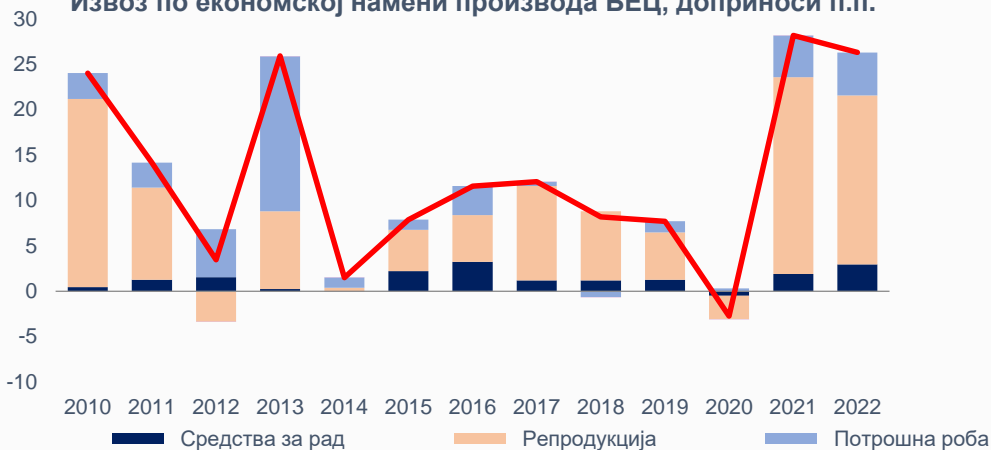
❖
Покривеност робног увоза
извозом у јуну износила је 80,3%

❖
Најзначајнији спољнотрговински
партнери Србије у периоду
јануар-јун 2023. године су
Немачка, Кина и Италија

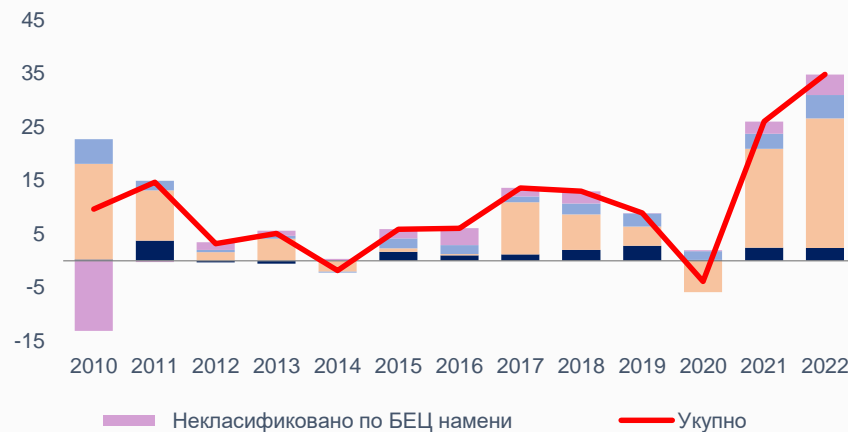
❖
У мају 2023. године, дефицит
текућег рачуна износио је 151,3
мил. евра

Након потпуног опоравка спољнотрговинске робне размене у 2021. години од шока изазваног пандемијом, настављен је снажан раст и у 2022. години.

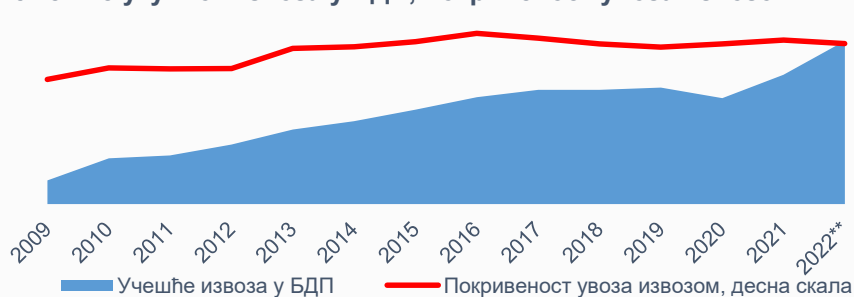
Извоз по економској намени производа БЕЦ, доприноси п.п.

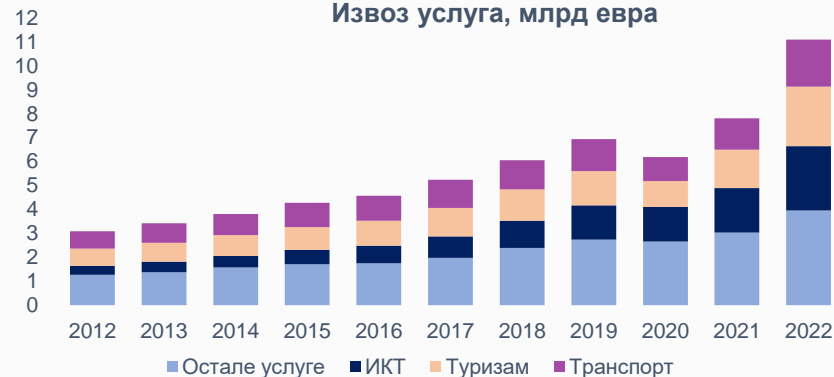
Увоз по економској намени производа БЕЦ, доприноси, п.п.

Учешће укупног извоза у БДП, покривеност увоза извозом*

Извоз услуга, млрд евра

Извор: РЗС: * Процена Мфин, према националним рачунима.
** Процена Мфин на основу кварталних података

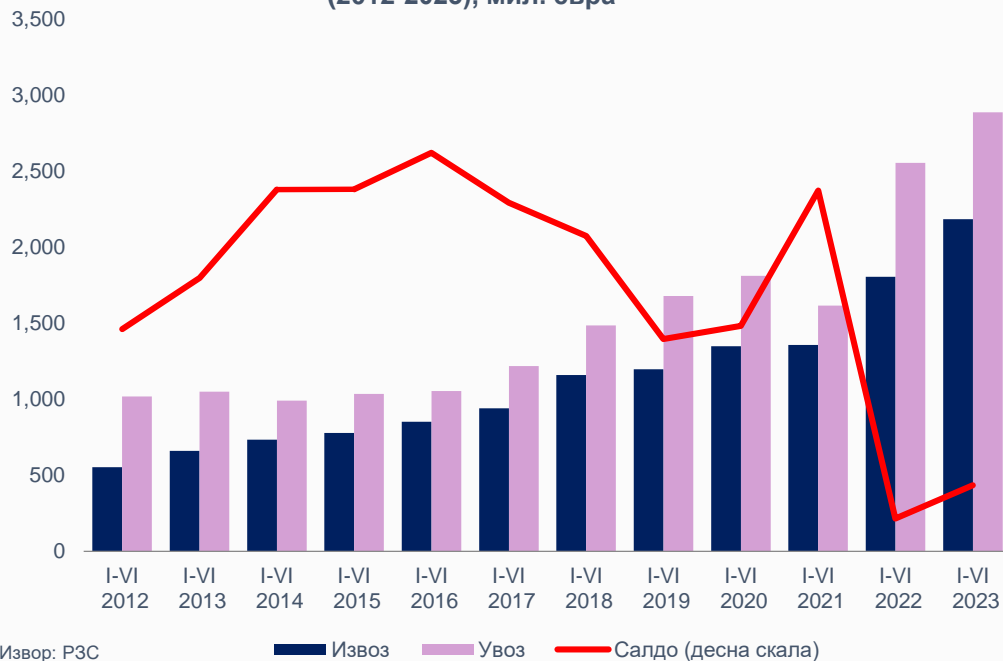
Укупан обим спољнотрговинске робне размене у 2022. години износио је 66,6 млрд евра, и био је за 31,1% већи у односу на 2021. годину. Остварен дефицит спољнотрговинске робне размене износио је 11,4 млрд евра, од чега се 3/4 односи на дефицит у размени енергентима.

Висок раст извоза резултат је раста екстерне тражње услед опоравка привреда главних спољнотрговинских партнера након примене рестриктивних мера у борби против пандемије, активирања нових извозно оријентисаних капацитета услед високог прилива СДИ из претходног периода, као и наставка тренда раста извозних цена. Прерађивачка индустрија, као носилац извозне активности, остварила је раст извоза од 22,8% у 2022. години, уз раст у 22 од укупно 23 делатности. На боље извозне перформансе значајно је утицала већа производња и извоз рударства, који је забележио рекордан износ од 1,8 млрд евра, што је готово у потпуности резултат експлоатације руда метала. Пољопривреда је, са друге стране, и поред раста цена житарица и примарних пољопривредних производа, забележила пад извоза од 4,4%, услед слабијих пољопривредних сезона током 2021. и 2022. године.

Поред раста економске активности и повећаног увоза репродукционих добара за потребе привреде, већи увоз током 2022. године пре свега је последица високог раста увоза енергената, пре свега услед снажног раста њихових цена на светском тржишту. У 2022. години увоз репроматеријала забележио је раст од 43,4% и тиме определио и укупан раст увозне активности. Потрошна роба и опрема такође су дали позитиван допринос расту укупног увоза, са оствареним стопама раста од 22,4% и 17,5%, респективно.

Робни извоз и увоз у првих шест месеци 2023. године, износили су 14,6 и 18,6 млрд евра респективно, док је покривеност увоза извозом повећана на 78,4% у односу на 68,1% у истом периоду претходне године

Спољнотрговинска робна размена у периоду јануар-јун (2012-2023), мил. евра

Делатности са најзначајнијим утицајем на раст/пад извоза

Делатности са најзначајнијим утицајем на раст/пад увоза

Само у јуну 2023. године, спољнотрговинска робна размена је међугодишње смањена за 2,4% и износила је 5,6 млрд евра, услед раста извоза од 3,3% и пада увоза од 6,5%.

Робни извоз у јуну 2023. године, износио је 2,5 млрд евра, што је повећање од 3,3% м.г. Раст извоза прерађивачке индустрије од 10,5% вођен је извозом аутомобилске, машинске и електронске индустрије (прираст од 64,1; 50,3 и 49,9 мил. евра, респективно).

Вредност робног увоза у јуну износила је 3,1 млрд евра (пад од 6,5%, м.г.). Паду увоза изражено у еврима у значајној мери је допринела висока база у претходној години, као и пад цена енергената на светском тржишту. Паду увоза највише је допринео пад увоза репродукционих добара, где је забележен пад од 13,4% (смањење од 261,2 мил. евра). На пад увозне активности такође се одразило и нижи увоз опреме (пад од 9,5%, односно 38,6 мил. евра), и увоз потрошне робе где је забележен пад од 0,8% (односно 4,8 мил. евра).

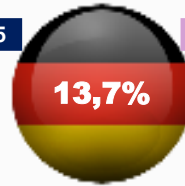
У првих шест месеци 2023. године, робни извоз повећан за 9,4% (односно 1,2 млрд евра), при чему је извоз прерађивачке индустрије повећан за 9,6% (за 1,1 млрд евра). Највећи раст увозне активности у оквиру прерађивачке индустрије забележен је у електронској (28,7%), аутомобилској (27,4%) и машинској индустрији (39,1%), а позитивни допринос забележен је и код металске (28,9%) и гумарске индустрије (9,2%).

Пад робног увоза, у истом периоду износио је 5,0% и забележен је у 14 од 23 области прерађивачке индустрије. Паду укупног робног увоза највише је допринео пад увоза репроматеријала од 11,0%, м.г., уз истовремени пад увоза опреме од 11,4%, м.г. Са друге стране, увоз потрошне робе забележио је раст од 7,6%.

Најзначајнији спољнотрговински партнери Србије у периоду јануар-јун 2023. године

Робни извоз (мил. евра) и најзначајнији производи (%)

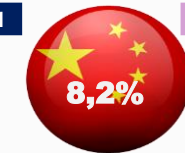
	2,155.5
Ротационе електричне машине	17.9
Опрема за дистрибуц.ел.енерг.	14.4
Делови, прибор за мотор. возила	8.0
Шинска возила и опрема	4.6
Остало	55.2

Робни увоз (мил. евра) и најзначајнији производи (%)

	2,383.0
Путнички аутомобили	5.5
Бакар	5.3
Лекови	5.0
Елек. апар. за струјна кола и сл.	2.7
Остало	81.5

	516.1
Руде бабра и концентрати	79.8
Бакар	12.7
Дрво, просто обрађено	2.3
Пумпе за течности	0.8
Остало	4.4

	2,189.3
Телекомуникациона опрема	7.7
Машине за АОП и јединице	3.0
Електришне машине, апарати	2.7
Машине за поједине инд. гране	2.6
Остало	84.0

	934.0
Обућа	8.6
Одећа	6.3
Гуме за аутомобиле и сл.	6.1
Намештај и делови	4.9
Остало	74.1

	1,328.3
Кожа	5.6
Производи од пластике	2.6
Предиво од текстилних влакана	2.4
Машине за поједине инд. гране	2.2
Остало	87.1

	614.3
Елек. и неелек. опрема за домаћинства	10.8
Воће свеже или суво	6.8
Прибор за одећу од текстила	6.7
Сточна храна (осим жита у зрну)	5.9
Остало	69.8

	1,073.3
Гас природни, течни или не	73.3
Ђубрива (сем сирових)	11.9
Дуван, прерађен	2.0
Неорг. хемиј. елем., оксиди, соли	1.6
Остало	11.2

	807.6
Опрема за дистрибуц. ел. енерг.	18.7
Електрична енергија	16.7
Термојонске електронске цеви	6.7
Пумпе за течности	4.0
Остало	53.9

	794.2
Гас природни, течни или не	11.0
Уља од нафте и минерала	9.0
Лекови	7.2
Опрема за дистрибуц. ел. енерг.	6.0
Остало	66.9

	977.3
Уља од нафте и минерала	8.2
Електрична енергија	5.3
Алкохолна пића	2.8
Обућа	2.8
Остало	80.9

	515.1
Електрична енергија	17.3
Кокс, полукокс, ретортни угаљ	14.7
Шипке, профили, фазонски челик	11.0
Брикети, мрки угаљ, тресет	0.4
Остало	56.6

Учешће у ук. сп.трг.
робној размени

У првих седам месеци 2023. године, укупна вредност извоза 15 највећих извозника износила је 4,2 млрд евра. Највећи извозник је Serbia Zijin Mining, а следе Serbia Zijin Copper и HBIS група.

15 НАЈВЕЋИХ ИЗВОЗНИКА* у периоду јануар-јул 2023. године (мил. евра)

НАЗИВ ИЗВОЗНИКА	МЕСТО	ИЗВОЗ
SERBIA ZIJIN MINING D.O.O.	БРЕСТОВАЦ	631,2
SERBIA ZIJIN BOR COPPER	БОР	427,5
HBIS GROUP SERBIA IRON & STEEL D.O.O.	БЕОГРАД	374,3
TIGAR TYRES	ПИРОТ	292,7
LEONI WIRING SYSTEMS SOUTHEAST	ПРОКУПЉЕ	292,2
ZF SERBIA D.O.O.	ПАНЧЕВО	288,2
SCM POWER D.O.O.	БЕОГРАД	264,8
DRUŠTVO ZA TRGOVINU ROBERT BOSCH	БЕОГРАД	256,4
HENKEL SRBIJA	БЕОГРАД	246,8
YURA CORPORATION	РАЧА	227,0
NAFTNA INDUSTRIJA SRBIJE	НОВИ САД	201,1
HEMOFARM	ВРШАЦ	199,0
PHILIP MORRIS OPERATIONS	НИШ	171,1
GORENJE	ВАЉЕВО	169,4
MINTH AUTOMOTIVE EUROPE D.O.O.	ЛОЗНИЦА	168,5

Најзначајнији извозни производи у периоду јануар-јун 2023. године

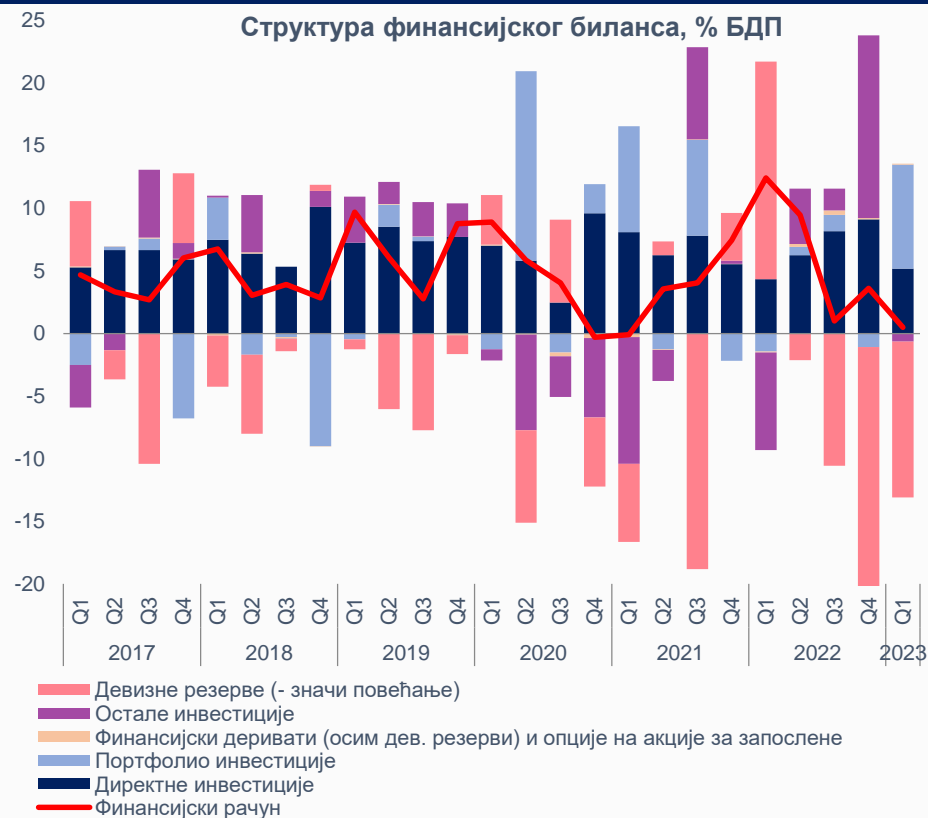
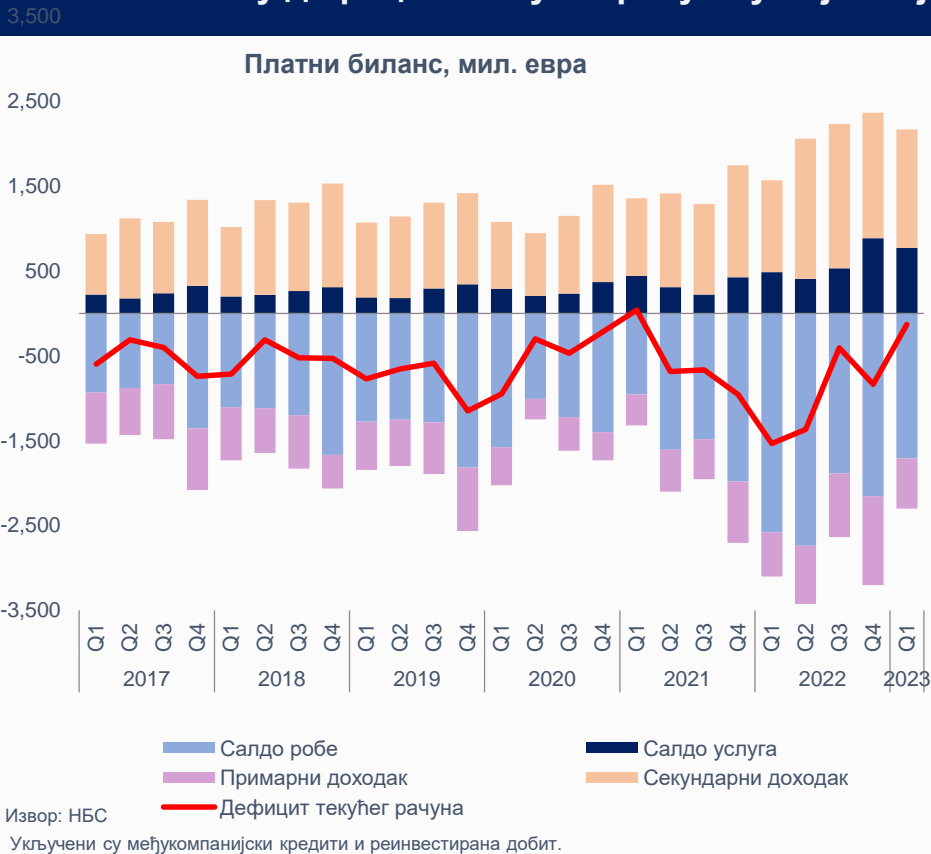

Најзначајнији увозни производи у периоду јануар-јун 2023. године

* Према евиденцији Управе царина, појединачни подаци (без сумирања компанијских групација и холдинга)

У првих пет месеци 2023. године, на текућем рачуну платног биланса забележен је дефицит у износу од 190,9 мил. евра, што је за 2,3 млрд евра мањи дефицит него у истом периоду претходне године. Смањењу дефицита текућег рачуна у највећој мери допринело је смањење робног дефицита.

Дефицит роба и услуга у истом периоду износио је 1,4 млрд евра, што представља међугодишње смањење од 2,4 млрд евра.

У 2022. години забележен је дефицит текућег рачуна од 4,1 млрд евра (-6,9% БДП), уз рекордни прилив СДИ (4,4 млрд евра).

У периоду јануар-мај 2023. године, робни дефицит је износио 2,7 млрд евра и нижи је за 1,9 млрд евра мг. На рачуну услуга забележен је суфицит који је међугодишње већи за 515,4 мил. евра, и износио је 1,3 млрд. евра.

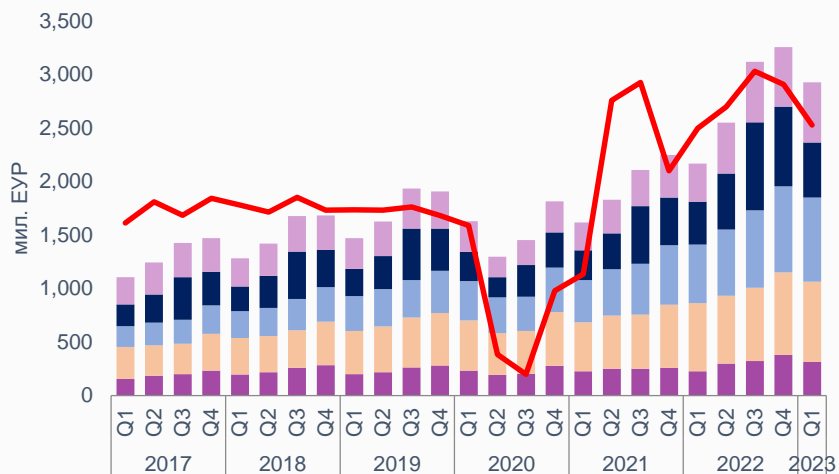
Дефицит примарног дохотка био је виши за 39,5% (повећање од 354,7 мил. евра), док је суфицит секундарног дохотка био виши за 15,4% и износио је 2,4 млрд евра, највећим делом услед повећаног прилива дознака из иностранства (раст од 33,8%).

Нето прилив СДИ износио је 1,7 млрд евра, док је укупан прилив по основу СДИ износио 1,8 млрд евра.

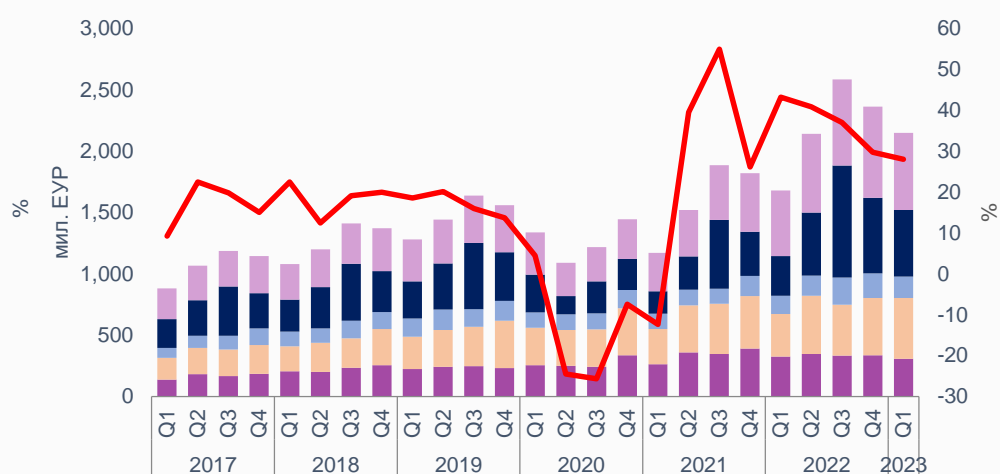
Нето прилив портфолио инвестиција у посматраном периоду износио је 1,2 млрд. евра.

Суфицит у спољнотрговинској размени услуга у периоду јануару-мај 2023. године износио је 1,3 милијарде евра, и и већи је за 64,8%. Највећи суфицит остварен је у ИКТ сектору и пословним услугама.

Структура извоза услуга, мил. ЕУР

Структура увоза услуга, мил. ЕУР

■ Транспорт
■ Туризам
■ Услуге телекомуникација, компјутерске и информацијске услуге
■ Остале пословне услуге
■ Остале услуге
— Извоз услуга, стопа раста, десна скала, леви графикон; Увоз услуга, стопа раста, десна скала, десни графикон

Лични трансфери* и дознаке радника, мил. ЕУР

Од почетка године бележи се раст трансфера и дознака из иностранства. Лични трансфери из иностранства повећани су међугодишње за 27,8%.

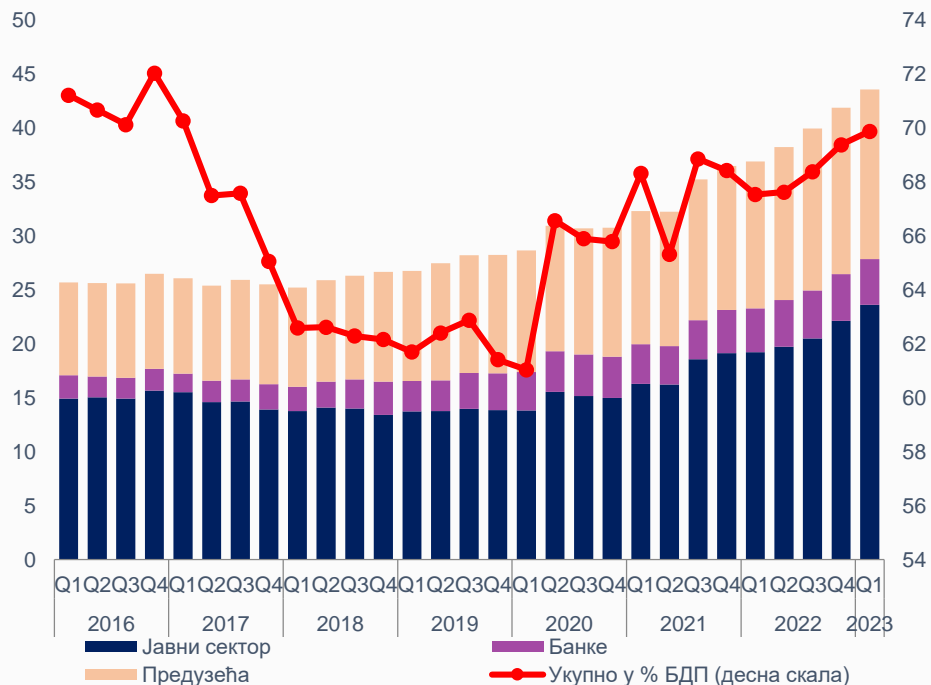
* Текући трансфери између резидентних и нерезидентних домаћинстава.

** Процена МФин за 2022. на основу прелиминарних података о БДП.

Укупан спољни дуг на крају марта 2023. године износио је 69,9% БДП.

Спољни дуг, у млрд евра

Спољни дуг/извоз робе и услуга

Спољни дуг/БДП

На крају марта спољна задуженост јавног сектора у односу на крај претходне године у повећана је за 1,5 млрд евра, уз истовремени раст задужености предузећа од 292,6 мил. евра, док је банкарски сектор смањео задуженост за 101,5 мил. евра.

На крају марта 2023. године, у поређењу са крајем претходне године рацио спољни дуг према извозу благо је смањен са 110,2% на 109,7%, док је рацио спољни дуг према БДП повећан са 69,4% на 69,9%.

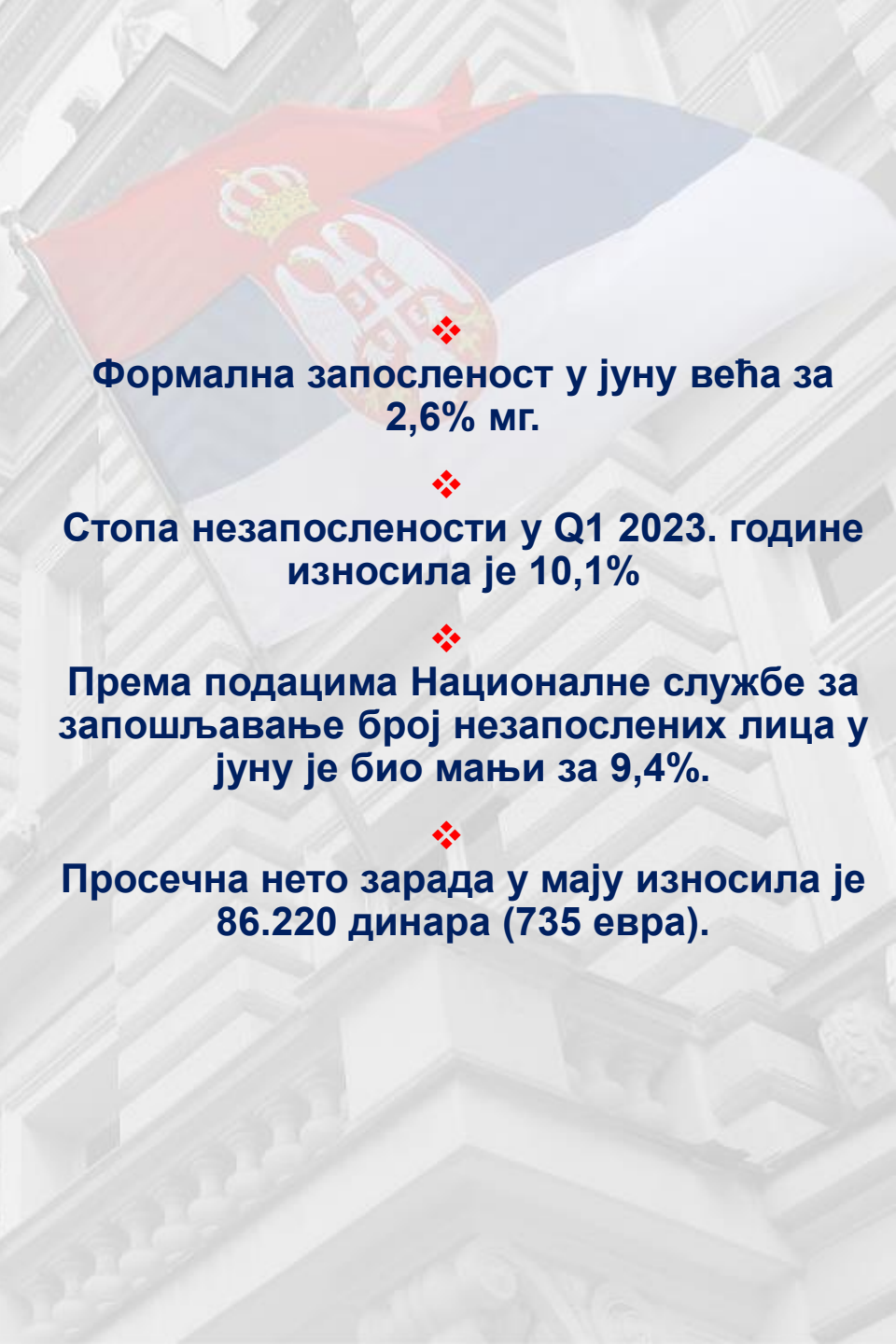
Према критеријумима Светске банке*, тренутни ниво спољног дуга према извозу робе и услуга сврстава Србију у ред ниско задужених земаља, док према рацију спољни дуг/БДП припада реду средње задужених земаља.

* Према критеријумима Светске банке, земља је ниско задужена ако је однос спољног дуга и извоза робе и услуга испод 132%, а високо задужена ако је тај однос изнад 220%. Према истим критеријумима, земља је ниско задужена ако је однос спољног дуга и БДП испод 48%, а високо задужена ако је тај однос изнад 80%.

ТРЖИШТЕ РАДА

Формална запосленост у јуну већа за
2,6% мг.

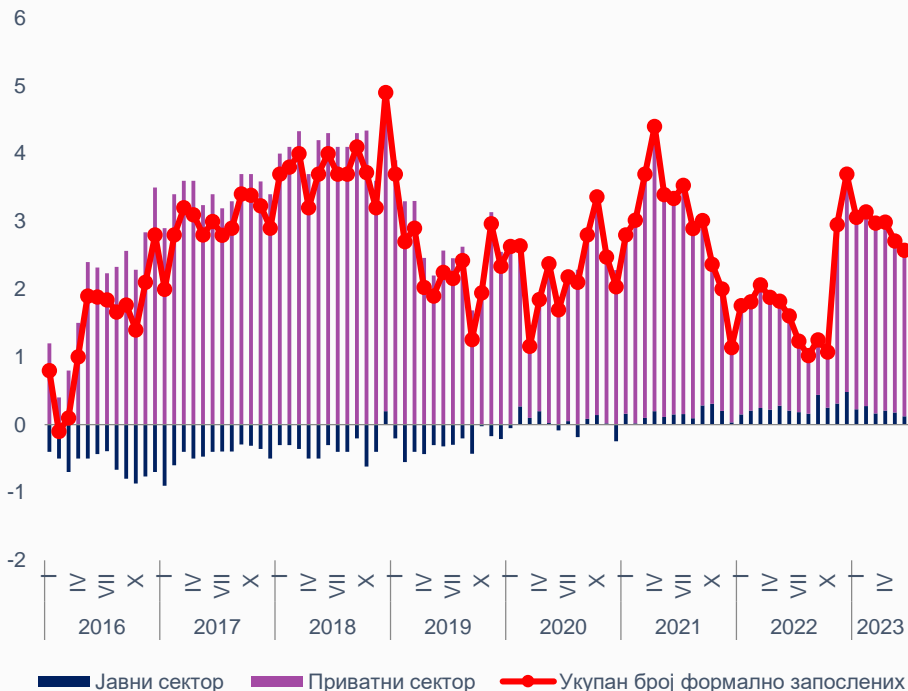
Стопа незапослености у Q1 2023. године
износила је 10,1%

Према подацима Националне службе за
запошљавање број незапослених лица у
јуну је био мањи за 9,4%.

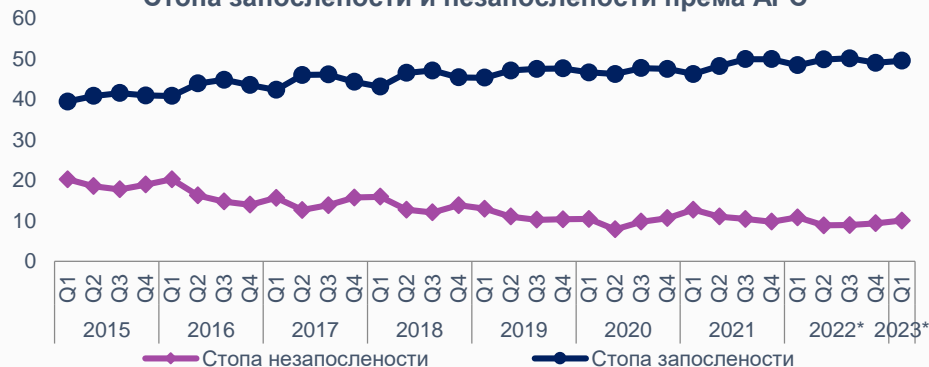
Просечна нето зарада у мају износила је
86.220 динара (735 евра).

У јуну 2023. године забележен је наставак тренда позитивних кретања на тржишту рада, који се одражавао, пре свега, кроз раст запослености.

Просечан број формално запослених, допринос међугодишњој стопи раста

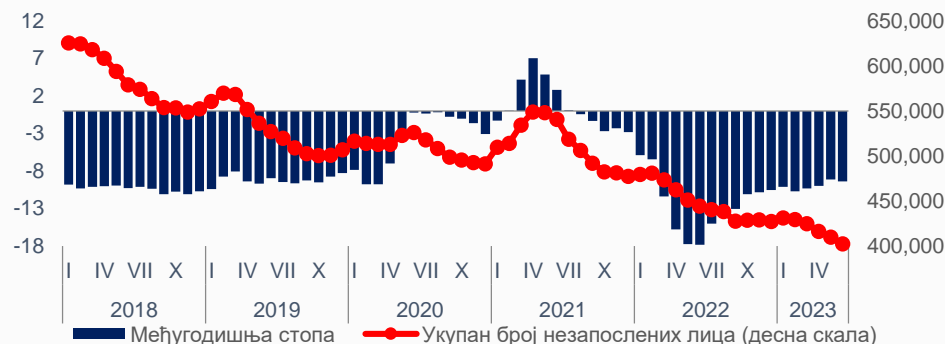

Стопа запослености и незапослености према АРС

* Подаци су израчунати на основу демографских процена за 2022. годину, према Попису становништва, домаћинства и станова 2022. године, и нису упоредиви са претходним подацима.

Број незапослених лица према НСЗ

Посматрано по делатностима најзначајнији међугодишњи раст запослености у јуну је регистрован у ИКТ, прерађивачким и научно-техничким делатностима.

Према ЦРОСО евиденцији повећање запослености у јуну на међугодишњем нивоу износило је 2,6% и претежно је био резултат раста запослености у приватном сектору (3,4%), док је у јавном сектору број запослених био повећан за 0,5%.

Према подацима Националне службе за запошљавање број незапослених лица у јуну је био мањи за 9,4%.

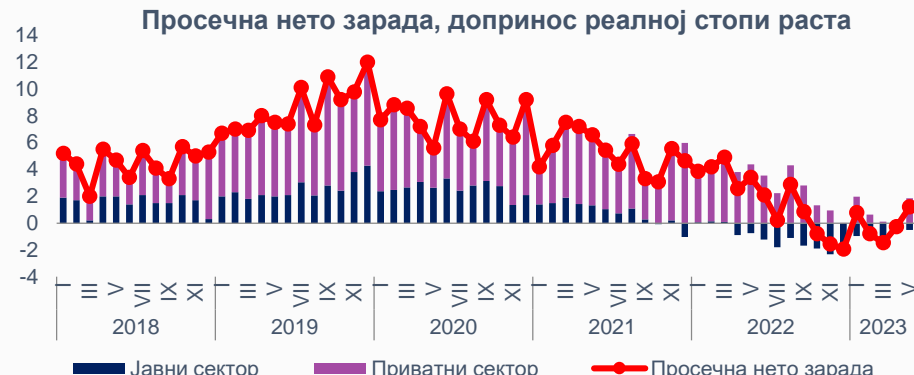
Према подацима Анкете о радној снази у првом кварталу 2023. године у поређењу са истим кварталом претходне године стопа запослености је повећана за 1,1 п.п. и износила је 49,6%. Истовремено стопа незапослености је смањена за 0,8 п.п. на 10,1%.

* Централни регистар обавезног социјалног осигурања

Просечна нето зарада у мају 2023. године је међугодишње повећана за 16,2% номинално и износила је 86.220 динара. Истовремено, посматрано у реалним вредностима зарада је повећана за 1,2%.

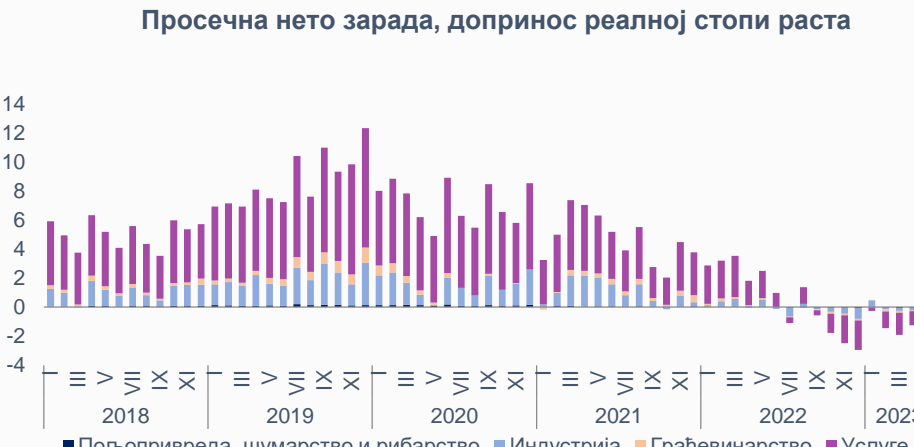
■ Просечна нето зарада, ЕУР

■ Јавни сектор   ■ Приватни сектор   ● Просечна нето зарада

■ Просечна нето зарада, РСД
 ● Просечна нето зарада, номинална стопа раста (десна скала)
 ▲ Просечна нето зарада, реална стопа раста (десна скала)

■ Пољопривреда, шумарство и рибарство   ■ Индустирија   ■ Грађевинарство   ■ Услуге

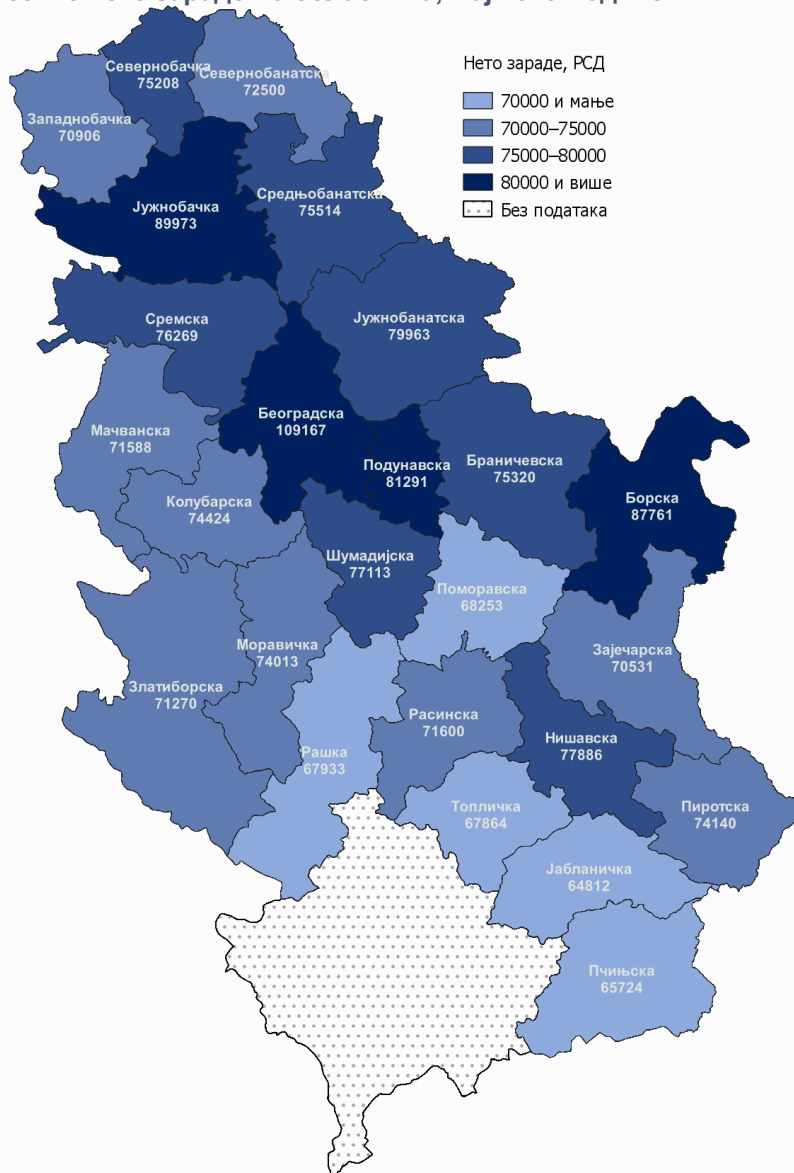
Секторски посматрано, најзначајнији међугодишњи реални раст зарада у мају забележен је у прерађивачкој индустрији и трговини.

Међугодишњи реални раст зарада у мају био је последица кретања зарада у приватном сектору, које су забележиле реално повећање од 2,6%.

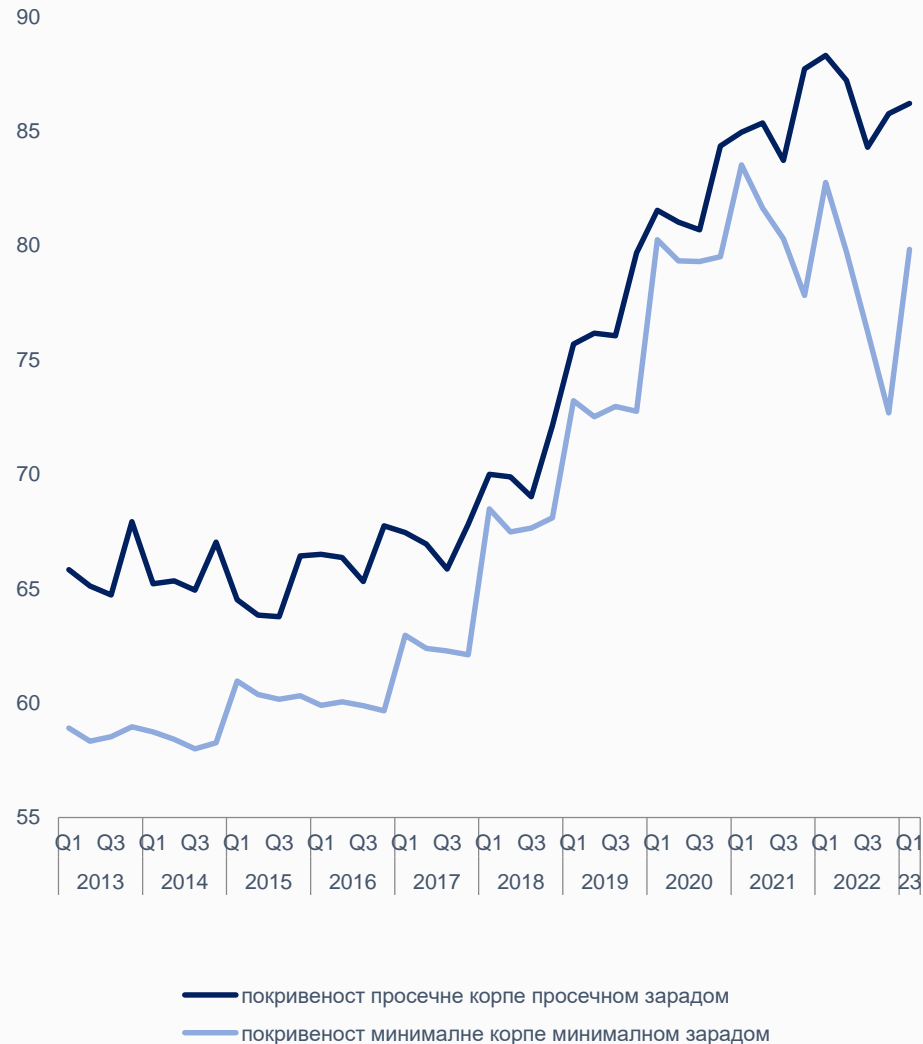
Од 2023. године повећана је минимална цена рада за 14,3% на 230,0 динара по радном часу.

Активне мере Владе РС креиране су у смеру смањења идентификованих регионалних и социјалних неједнакости.

Просечне нето зараде по областима, мај 2023. године

Однос зараде и потрошачке корпе

Извор: РЗС и Министарство трговине, туризма и телекомуникација

МОНЕТАРНА КРЕТАЊА

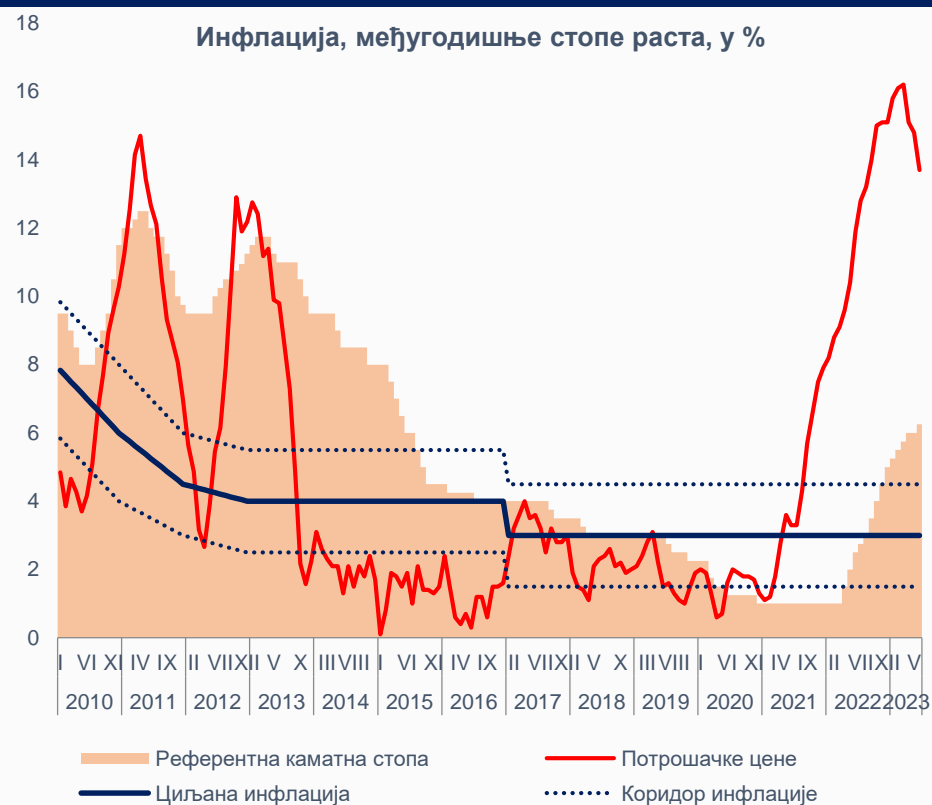
❖
Међугодишња инфлација је у јуну
износила 13,7%

❖
Кредитна активност је номинално већа
за 0,3% у односу на јун 2022. године

❖
Динар је у јуну у просеку апрецирао за
11,7% реално, мг.

❖
Девизне резерве на крају јуна
износиле су 22,6 млрд евра, што је
више за 7,8 млрд. евра, мг.

У јуну 2023. године раст потрошачких цена и даље је изнад горње границе дозвољеног одступања од циљане инфлације и на међугодишњем нивоу износио је 13,7%. Као последица пре свега јачих од очекиваних инфлаторних притисака, НБС је у јулу повећала референтну каматну стопу за 25 базних поена на ниво од 6,50%.

Истовремено базна инфлација је била знатно нижа и износила је 9,9%, на шта је значајно утицала очувана стабилност девизног курса, као и очувано пословно и потрошачко поверење.

У јуну раст потрошачких цена је био изнад горње границе дозвољеног одступања од циљане инфлације, па је на међугодишњем нивоу износио 13,7%. На овакво кретање инфлације утицали су снажни трошкови притисци, пре свега високи трошкови у производњи и транспорту хране, као и негативни ефекти суше. У овом периоду око две трећине инфлације било је одређено повећањем цена хране. Како би ублажила раст цена и инфлациона очекивања, НБС је почев од априла 2022. године постепено повећавала рестриктивност монетарне политике.

У 2023. години НБС је наставила да повећава рестриктивност, тако је од почетка године шест пута повећала референтну каматну стопу за по 0,25 п.п, на ниво од 6,50%, као и стопу на кредитне олакшице на 7,75%, док је стопу на депозитне олакшице повећала на ниво 5,25%. Повећањем референтне каматне стопе, НБС настоји да реагује на трошковне притиске, као и на део притисака који долазе са стране тражње. Тиме НБС доприноси да се инфлација у Србији нађе на опадајућој путањи и врати у границе дозвољеног одступања од циља до краја периода пројекције.

Извор: РЗС, НБС

Укупна кредитна активност је и у јуну 2023. године наставила да бележи раст, међутим доста споријим темпом у поређењу са претходном годином.

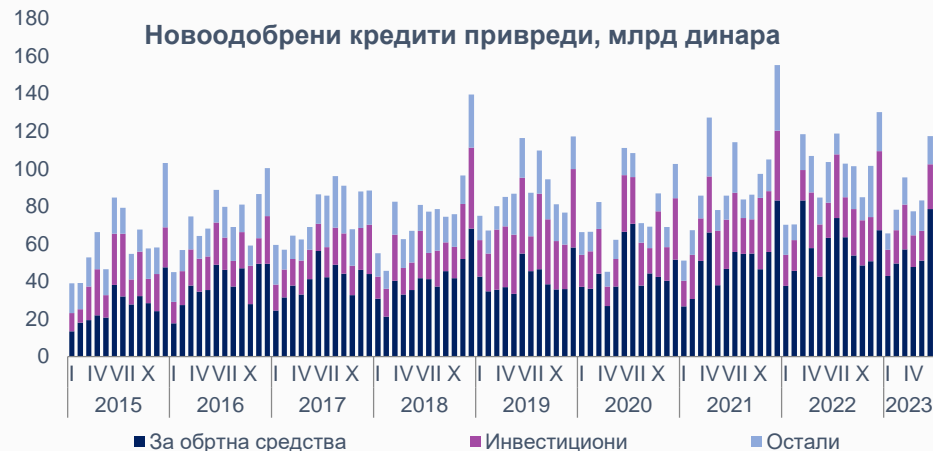
Међугодишње стопе раста кредитне активности

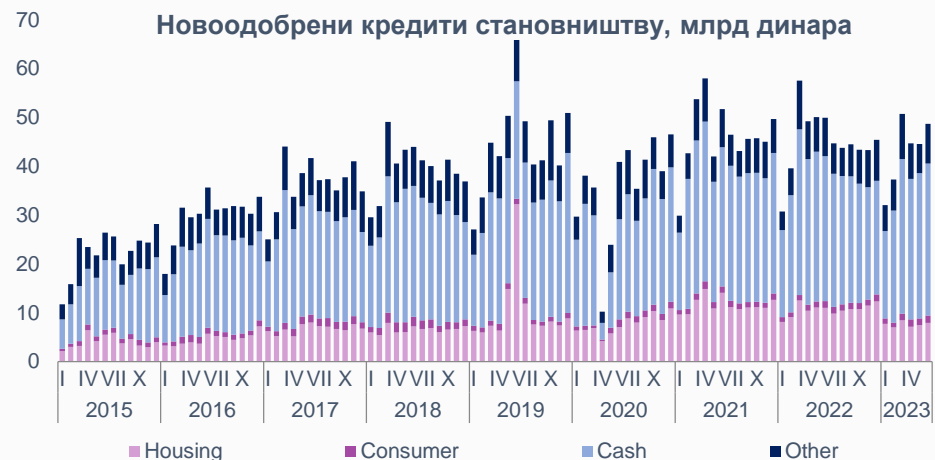
Кредитна активност, доприноси м. стопи

Новоодобрени кредити привреди, млрд динара

Новоодобрени кредити становништву, млрд динара

Позитиван допринос расту укупних кредита потиче од кредитне активности и привреде и становништва, при чему је задржана повољна структура кредита, пре свега код привреде, где је учешће инвестиционих кредита било веће од кредита за обртна средства. На крају маја рацио проблематичних кредита износио је 3,1%.

Успоравање кредита је последица високе базе и заоштравања монетарне политике НБС и ЕЦБ. У јуну је регистровано номинално повећање укупних пласмана за 0,3%, раст пласмана становништву од 2,6%, док је код привреде забележен пад од 1,6%, мг.

Пооштравање монетарних услова праћено је и растом каматних стопа на нове динарске кредите привреди и становништву. Услед заоштравања монетарне политике ЕЦБ бележи се и раст каматних стопа на евроиндексиране кредите на домаћем тржишту. Каматна стопа на укупне новоодobreне динарске кредите је порасла за 3,6 п.п. и износила је 11,03% у јуну. Укупни новоодобрени кредити су порасли за 8,2%, мг.

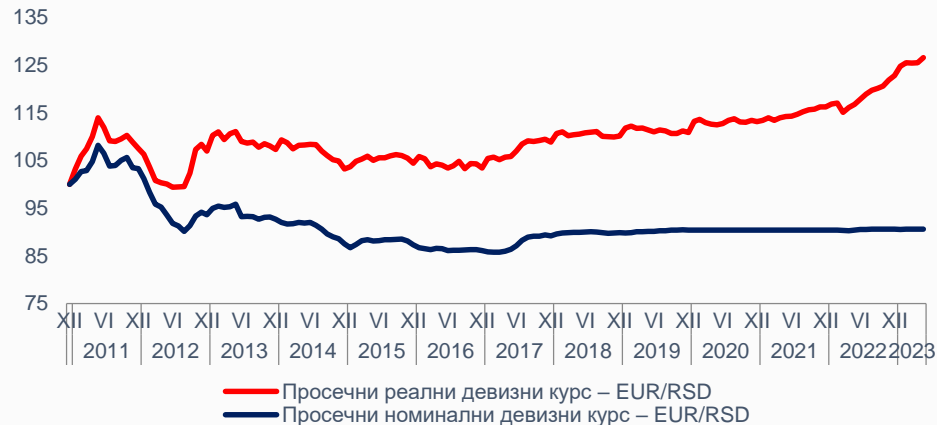

Динар је просечно у јуну 2023. године номинално и реално апрецирао за 0,1% и 11,7% мг, респективно.

Кретање девизног курса и интервенције НБС на међубанкарском девизном тржишту

Реални и номинални курс, индекси децембар 2010=100

Покривеност увоза роба и услуга девизним резервама

Девизне резерве и девизна штедња становништва, млрд ЕУР

* Према последње расположивом податку из платног биланса НБС.

Ради ублажавања прекомерних краткорочних осцилација курса динара НБС је у јуну интервенисала на међубанкарском девизном тржишту нето куповином девиза у износу од 540 мил. евра.

Девизне резерве су у јуну у односу на претходни месец повећане за 0,5 млрд. евра и износиле су 22,6 млрд евра. Прилив је првенствено резултат интервенција Народне банке Србије на домаћем девизном тржишту нето куповином девиза, као и нешто већег прилива по основу издвајања девизне обавезне резерве банака.

ФИСКАЛНА КРЕТАЊА

У првом полугодишту 2023. године на нивоу сектора државе остварен је фискални суфицит од 45 млрд динара

У првих шест месеци 2023. године, јавни приходи сектора државе бележе раст од 12,3%, највише захваљујући већим приходима од доприноса и пореза на добит, док расходи бележе раст од 7,7%, највећим делом због већих пензија и субвенција у сектору енергетике.

Усвојен нови сет фискалних правила:

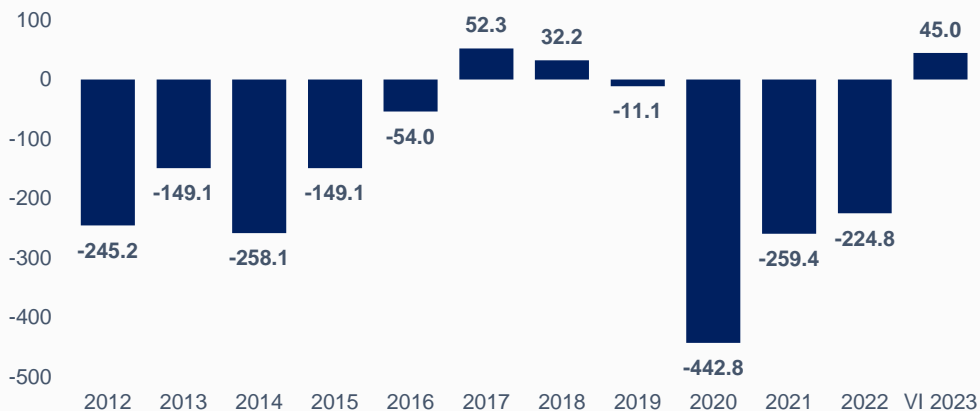
Општим фискалним правилима одређује се циљани средњорочни фискални дефицит, као и максимални однос дуга према БДП са циљем да се обезбеди дугорочна одрживост фискалне политике.

Посебним фискалним правилима утврђују се ограничења расхода за пензије и плате, односно зараде у сектору државе.

На крају јуна 2023. године јавни дуг сектора државе износи 52,1% БДП, док дуг централног нивоа власти износи 51,7% БДП.

У периоду јануар-јун 2023. године остварен је суфицит сектора државе од 45 млрд динара, док јавни дуг бележи ниво од 52,1% БДП

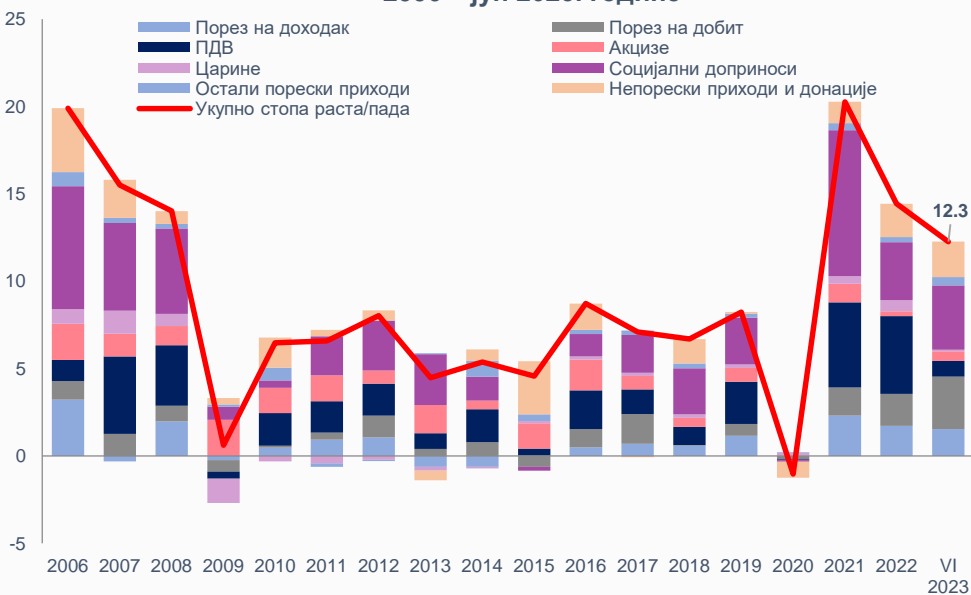
Фискални резултат сектора државе у периоду 2012 – јун 2023. године, у млрд дин.

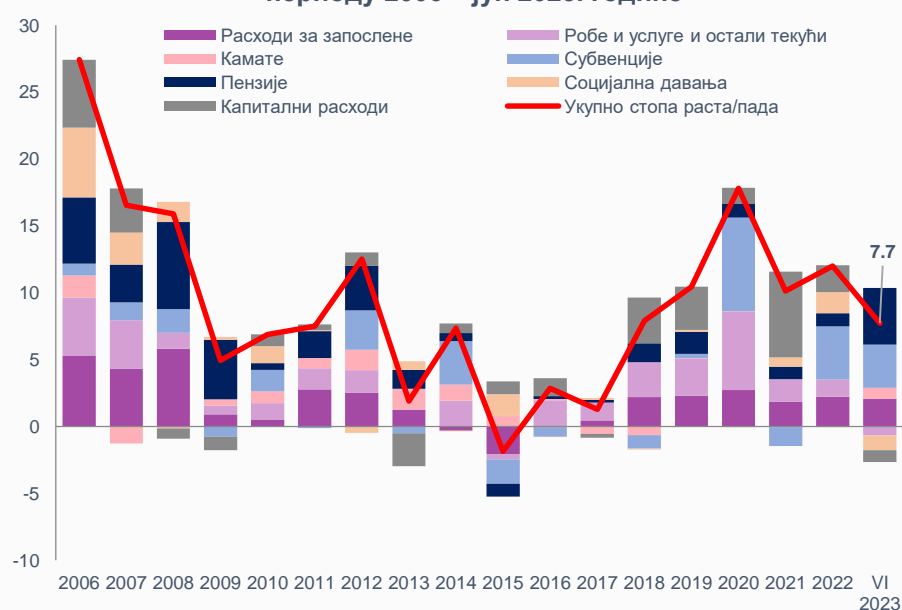
Јавни дуг сектора државе у % БДП, у периоду 2012 – јун 2023. године

Доприноси годишњој стопи раста прихода у периоду 2006 – јун 2023. године

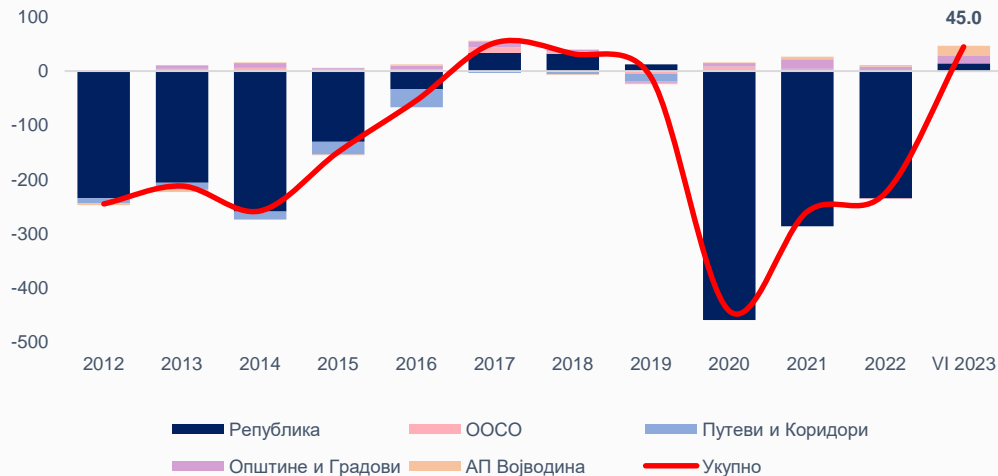

Доприноси годишњој стопи раста расхода у периоду 2006 – јун 2023. године

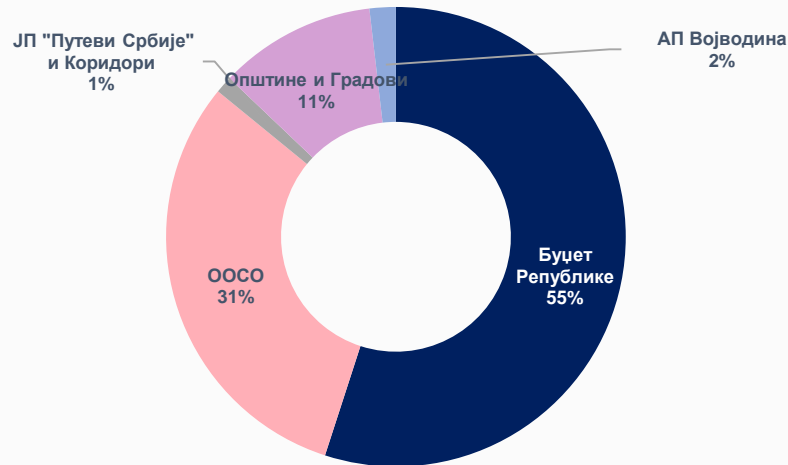

У периоду јануар-јун 2023. године у буџету Републике забележен је суфицит од 14,5 млрд динара

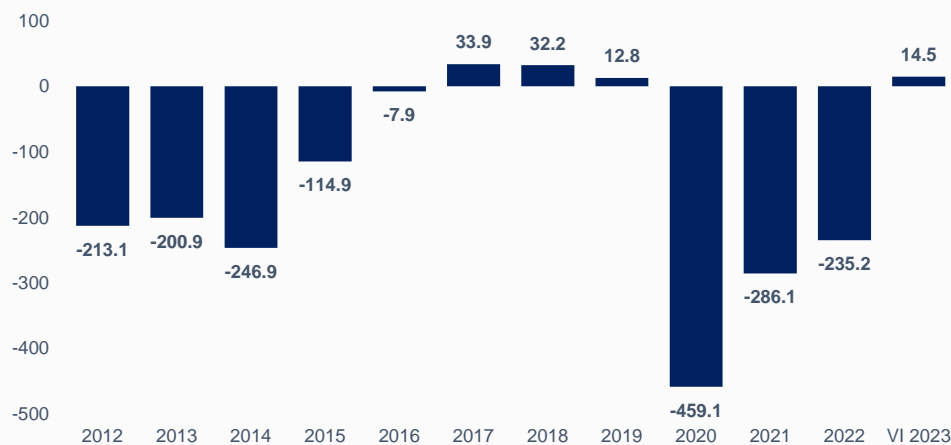
Консолидовани резултат сектора државе по нивоима власти за период 2012 – јун 2023. године, у млрд дин

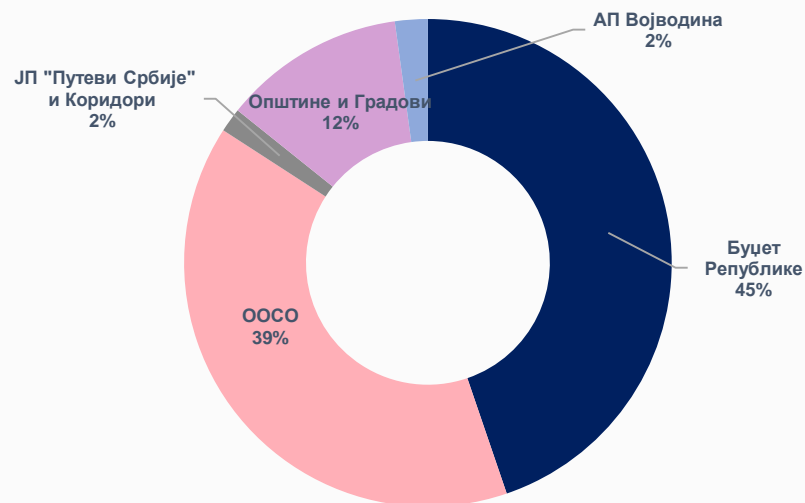
Структура консолидованих јавних прихода по нивоима власти у јуну 2023. године, у %*

Фискални резултат буџета Републике у периоду 2012 - јун 2023. године, у млрд дин

Структура консолидованих јавних расхода по нивоима власти у јуну 2023. године, у %*

* не укључујући трансферна примања и давања између нивоа власти

Нови сет фискалних правила саставни је део Закона о изменама и допунама Закона о буџетском систему, усвојеног крајем 2022. године

Општа фискална правила*:

- дуг сектора државе, укључујући обавезе по основу реституције, неће бити већи од 60% БДП.
- циљани средњорочни дефицит је 0,5% БДП.

Уколико је дуг сектора државе изнад 60% БДП, фискална позиција сектора државе мора бити уравнотежена, тако да дефицит износи највише 0% БДП.

Уколико је дуг сектора државе између 55% и 60% БДП дефицит износи највише 0,5% БДП.

Уколико је дуг сектора државе између 45% и 55% БДП дефицит износи највише 1,5% БДП.

Уколико је дуг сектора државе испод 45% БДП, дефицит неће прећи износ од 3% БДП.

Посебна фискална правила**:

- учешће плата сектора државе у БДП до 10%.
- индексирање пензија зависно од њиховог учешћа у БДП.

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију мањи од 10% БДП, пензија ће се ускладити према промени просечне зараде без пореза и доприноса, на начин дефинисан законом који уређује пензијско и инвалидско осигурање.

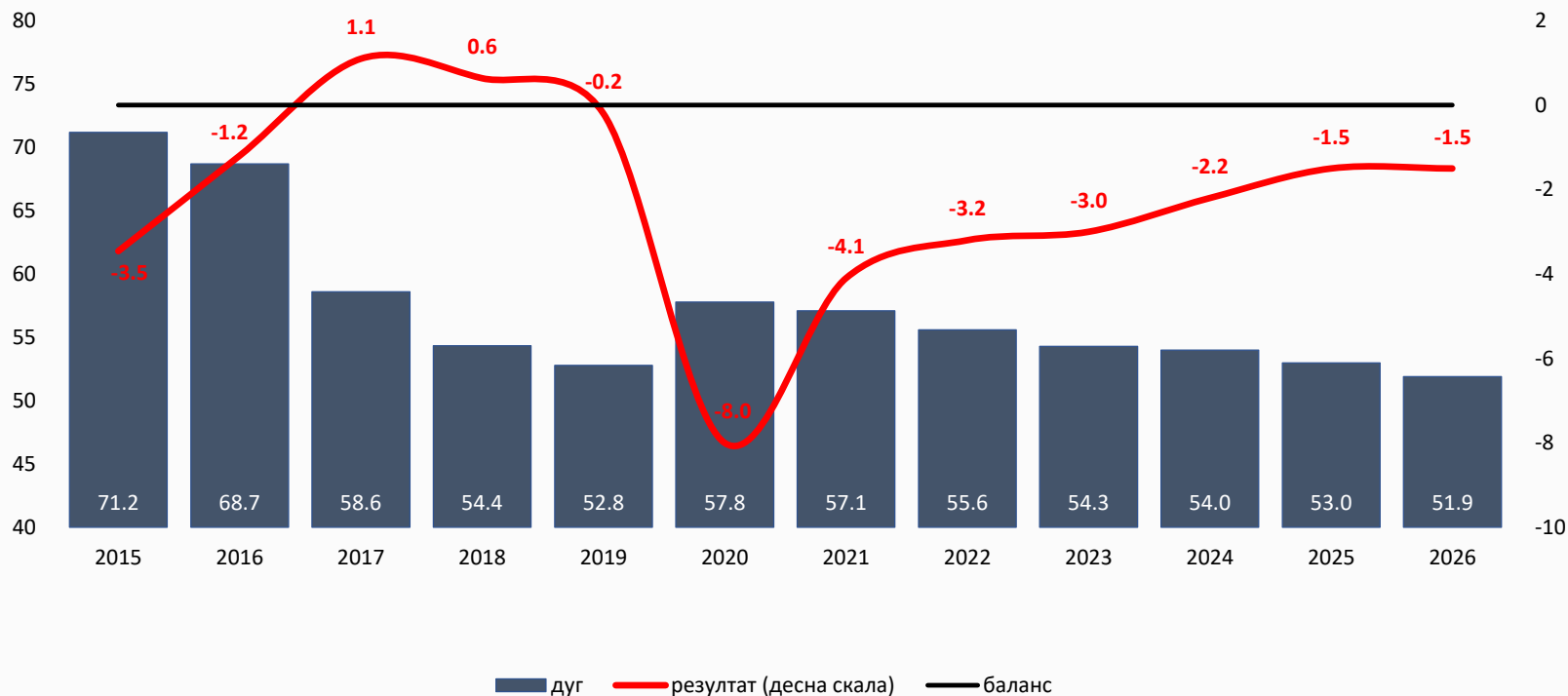
Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију 10% или већи од 10%, а мањи од 10,5% БДП, пензија ће се ускладити са збиром половине процента промене просечне зараде без пореза и доприноса и половине процента промене потрошачких цена, на начин дефинисан законом који уређује пензијско и инвалидско осигурање.

Уколико су укупни расходи за пензије и новчани износ као увећање за пензију једнаки или већи од 10,5% БДП, пензија ће се ускладити према промени потрошачких цена, на начин дефинисан законом који уређује пензијско и инвалидско осигурање.

* примењиваће се од доношења закона о буџету Републике Србије за 2025. годину, до тада ће се примењивати фискални циљеви утврђени у Фискалној стратегији

** примењиваће се од доношења закона о буџету Републике Србије за 2023. годину, уз постепено ширење обухвата сектора државе, у складу са законом

Фискални резултат и дуг сектора државе, у % БДП

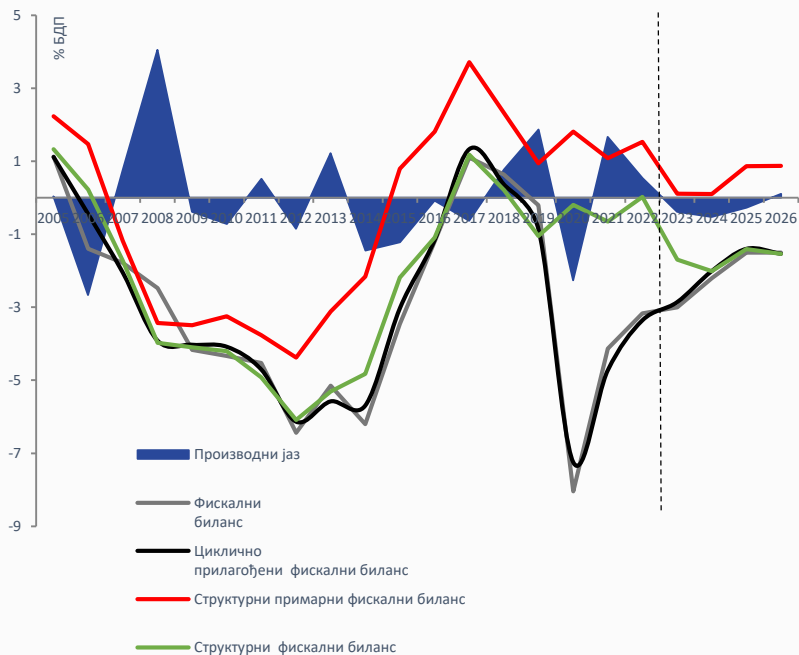

У наредном средњорочном периоду предвиђено је постепено смањење дефицита опште државе и приближавање балансу како би се путем фискалне политике обезбедила потребна флексибилност националне економије на евентуалне екстерне шокове. То се, пре свега, односи на расходну страну, у виду повећања јавних инвестиција, као и додатног улагања у енергетски сектор. На приходној страни приоритет ће остати даље смањење пореског оптерећења зарада и наставак борбе против пореске евазије и сиве економије. Нижи ниво јавног дуга у односу на очекивани у 2022. години омогућио је бржу динамику даљег снижавања у односу на предвиђену* за исте нивое фискалног дефицита.

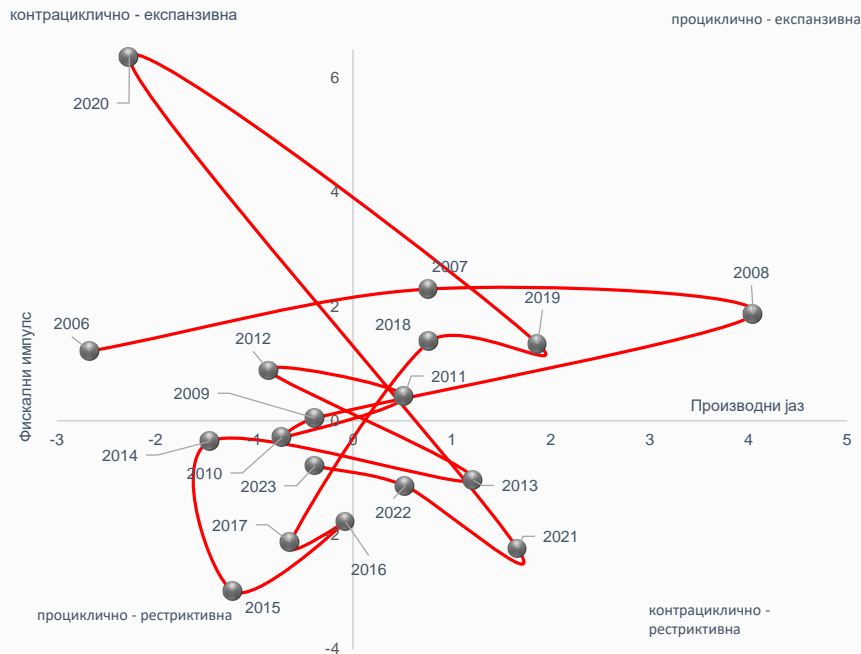
* Фискална стратегија за 2024. годину са пројекцијама за 2025. и 2026. годину

Циклично прилагођени и структурни фискални биланс

Производни јаз, циклично прилагођени и структурни фискални биланс у периоду 2005–2026. год, % БДП

Карактер фискалне политике и производни јаз за период 2006–2023. године

Структурна фискална позиција земље није значајно нарушена у периоду између 2020. и 2023. године, због тога што су спроведене мере помоћи привреди из домена фискалне политике временски ограниченог карактера. Фискална политика током 2020. године је изразито експанзивно-контрациклична, усмерена на ублажавање негативног економског циклуса. Услед нешто мањег обима пакета мера економске подршке у 2021. години, фискална политика је рестриктивнија него претходне године, а по карактеру неутрална. У 2022. години смањена је рестриктивност фискалне политике с обзиром на значајна средства утрошена за превазилажење кризе у енергетском сектору.

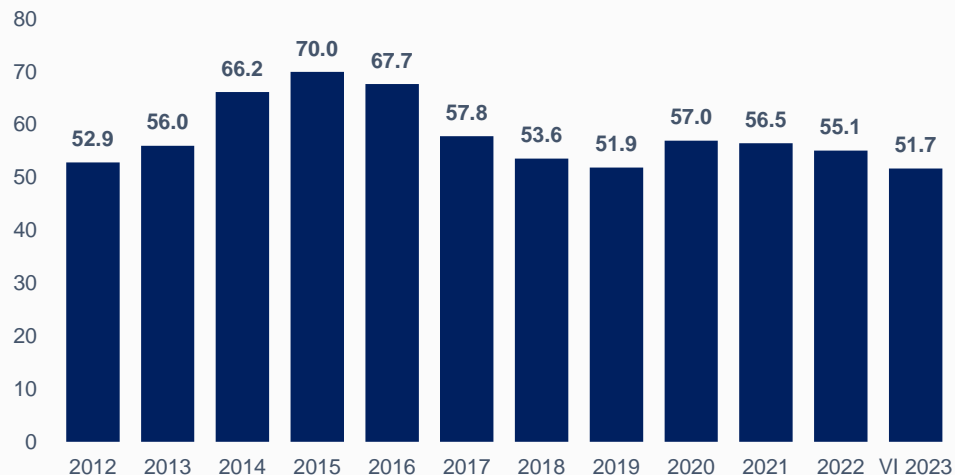
* За оцену циклично прилагођеног фискалног биланса коришћена је дезагрегирани приступ ОЕЦД методологије. Детаљнији опис коришћене методологије може се пронаћи у Фискалној стратегији за 2013. годину са пројекцијама за 2014. и 2015. годину или путем линка https://www.mfin.gov.rs/upload/media/jzsbpL_601ab1585ca02.pdf.

** Структурни примарни биланс се добија искључивањем прихода и расхода по основу камата, као и једнократних прихода и расхода из циклично прилагођеног резултата.

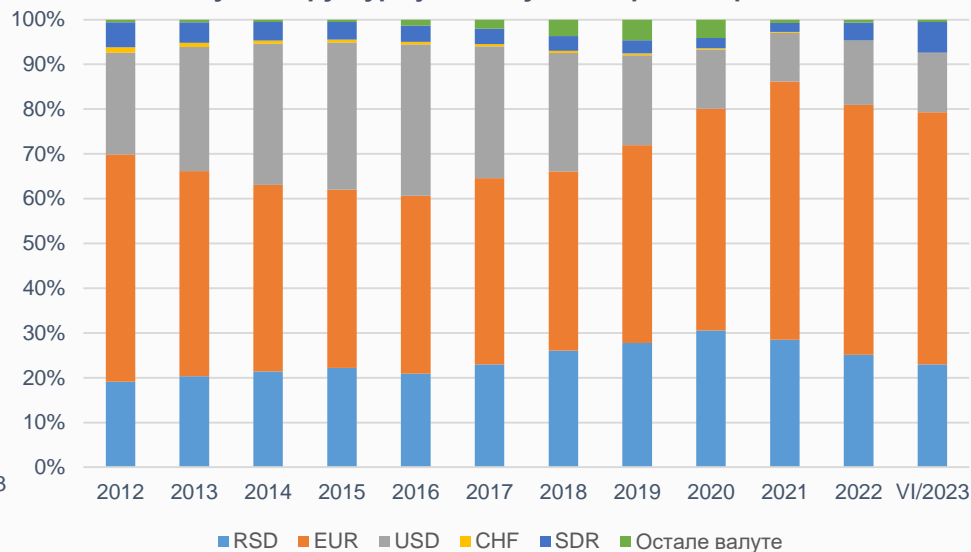
*** Карактер фискалне политике се оцењује комбиновањем производног јаза и тзв. фискалног импулса. Фискални импулс дефинише фискалну политику као експанзивну или рестриктивну и у овом случају је добијен као разлика два узастопна структурна примарна биланса.

Јавни дуг централне државе је на крају јуна 2023. године износио 51,7% БДП

Учешће јавног дуга централне државе у БДП

Валутна структура јавног дуга централне државе

Кретање каматних стопа државних ХоВ на домаћем тржишту

Кредитни рејтинг Републике Србије и земаља у региону

**STANDARD
& POOR'S**

FitchRatings

MOODY'S

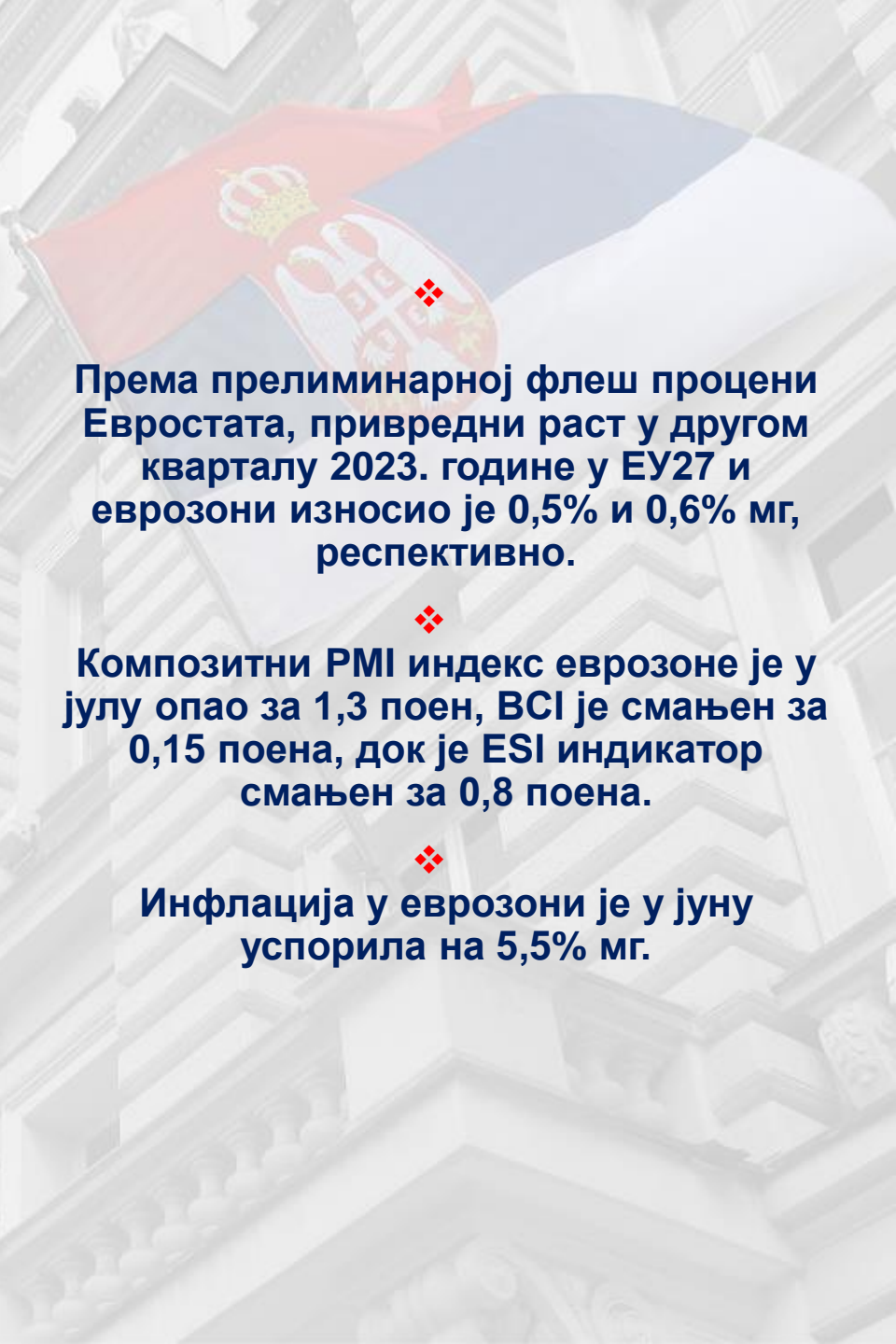
	Рејтинг	Промена	Рејтинг	Промена	Рејтинг	Промена
Србија	BB+	нема промене	BB+	нема промене	Ba2	нема промене
Бугарска	BBB	нема промене	BBB	нема промене	Baa1	нема промене
Хрватска	BBB-	нема промене	BBB	нема промене	Ba1	нема промене
Мађарска	BBB	нема промене	BBB	нема промене	Baa2	нема промене
Румунија	BBB-	нема промене	BBB-	нема промене	Baa3	нема промене
Македонија	BB-	нема промене	BB+	нема промене	/	нема промене
Босна и Херцеговина	B	нема промене	/	/	B3	нема промене
Црна Гора	B	нема промене	/	/	B1	нема промене

- Standard and Poor's – S&P** – У априлу, 2023. године, Рејтинг агенција Standard and Poor's потврдила је кредитни рејтинг Србије на нивоу BB+ уз стабилне изгледе за његово даље повећање упркос условима појачане глобалне кризе изазване избијањем конфликта у Украјини. У свом извештају агенција је истакла да је ниво кредитног рејтинга на нивоу BB+ резултат дугогодишње макроекономске стабилности, високог нивоа девизних резерви и уређених јавних финансија. Захваљујући мерама фискалне дисциплине Владе Републике Србије у претходном периоду, као и мерама фискалне консолидације, Србија је ушла у ову кризу знатно спремнија и са боље уравнотеженим финансијама у односу на кризу пре десет година. Такође смањењем јавног дуга у претходним годинама створено је довољно фискалног простора, тако да фискална политика у условима кризе може да подржи додатно задуживање за опоравак економије од негативног утицаја пандемије и геополитичке кризе и да успори економски пад српске привреде.
- Fitch Ratings** – У фебруару 2023. године, агенција Fitch Ratings потврдила је кредитни рејтинг Републике Србије на нивоу BB+ са стабилним изгледом за даље побољшање. Агенција Fitch наводи да је рејтинг Србије подржан кредибилном макроекономском и фискалном политиком, коју води Влада Републике Србије, као и снажним растом БДП-а током претходне године. Одговорно вођење економске политике у претходним годинама и добри економски резултати, остварени у периоду пре и задржани током пандемије, резултирали су постизањем стабилних и одрживих јавних финансија, а ефекти кризе у Републици Србији су знатно ублажени.
- Moody's** – У марту 2021. године, рејтинг агенција Moody's повећала је кредитни рејтинг Републике Србије на "Ba2" са "Ba3" уз стабилне изгледе за даље побољшање. Основни фактори, који су допринели унапређењу кредитног рејтинга, су отпорност српске економије на последице изазване пандемијом коронавируса, стабилан ниво средњорочног раста, као и очекивања да ће индикатори фискалне одрживости у Србији и даље бити изнад просека групе земаља са "Ba" кредитним рејтингом. Побољшање кредитног рејтинга у јако нестабилним околностима, услед пандемије вируса COVID-19, огромна је потврда економског напретка и резултата које је остварила Република Србија уз континуирану примену мера фискалне консолидације.

МЕЂУНАРОДНО ОКРУЖЕЊЕ

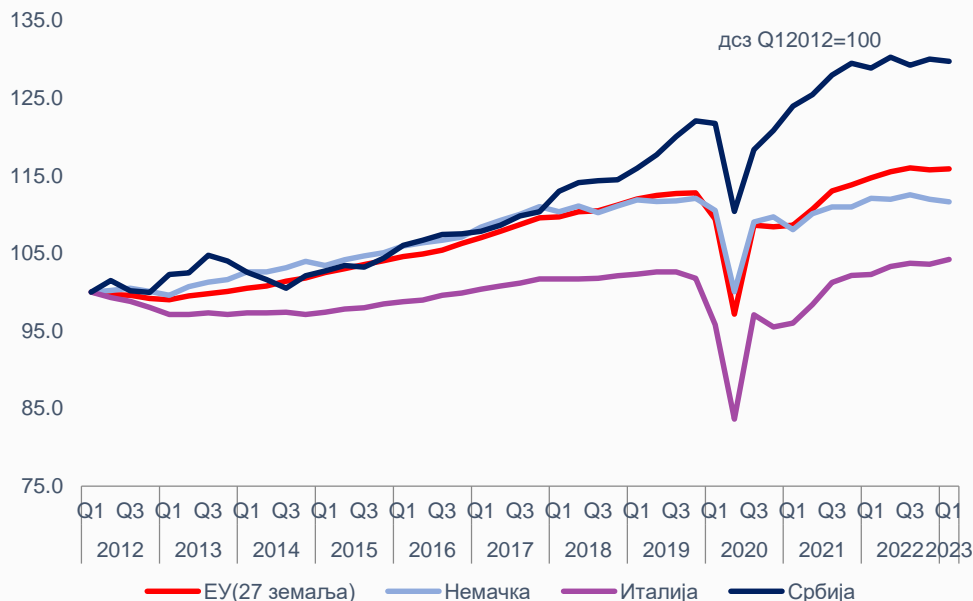
Према прелиминарној флеш процени Евростата, привредни раст у другом кварталу 2023. године у ЕУ27 и еврозони износио је 0,5% и 0,6% мг, респективно.

❖
Композитни PMI индекс еврозоне је у јулу опао за 1,3 поен, BCI је смањен за 0,15 поена, док је ESI индикатор смањен за 0,8 поена.

❖
Инфлација у еврозони је у јуну успорила на 5,5% мг.

Према прелиминарној флеш процени Евростата, привредни раст еврозоне и ЕУ у другом кварталу 2023. године износио је 0,6% и 0,5% мг, респективно.

Кретање БДП главних спољнотрговинских партнера Србије

БДП (реалне стопе раста, %)

	2022	2023*	2024*
Еврозона	3,4	0,9	1,5
Главни спољнотрговински партнери РС			
Италија	3,7	1,1	0,9
Немачка	1,8	-0,3	1,3
Босна и Херцеговина	3,9	2,0	3,0
Румунија	4,7	2,4	3,7
Русија	-2,1	1,5	1,3
Црна Гора	6,1	3,2	3,0

* Пројекција

Извор: Евростат, ММФ WEO јул 2023 (за Еврозону, Италију, Немачку и Русију) и WEO април 2023 за остале земље.

Економска активност наших највећих спољнотрговинских партнера пре свега Немачке и Италије под значајним је утицајем конфликта у Украјини и инфлације, али су размере успоравања ипак мање него што се очекивало током већег дела друге половине 2022. године, када су скокови цене гаса и других енергената повећали забринутост од тешке рецесије.

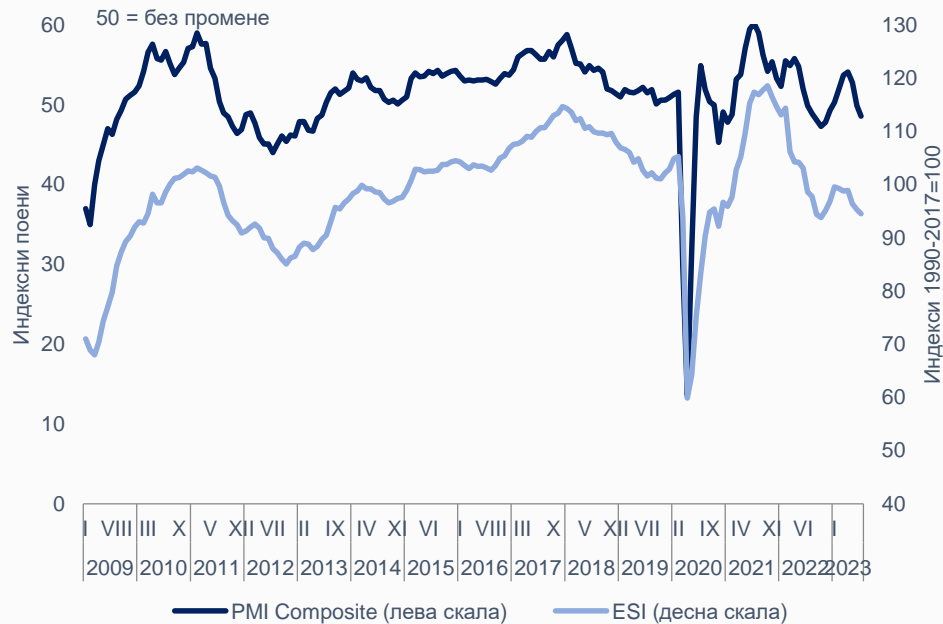
Динамика економске активности европских економија током 2022. године била је оптерећена високим ценама енергената као и растућим каматним стопама централних банака због борбе са високом инфлацијом. Иако је у еврозони у 2022. години остварен солидан раст од 3,4% изостала је очекивана брзина опоравка услед последица конфликта у Украјини.

Према прелиминарној флеш процени Евростата, Немачка привреда је у другом кварталу 2023. године забележила стагнацију у односу на претходни квартал, док је међугодишњи пад износио 0,1%. Економију Италије у истом кварталу карактерише пад економске активности од 0,3% у поређењу са претходним кварталом, односно раст од 0,6% у односу на исти квартал претходне године.

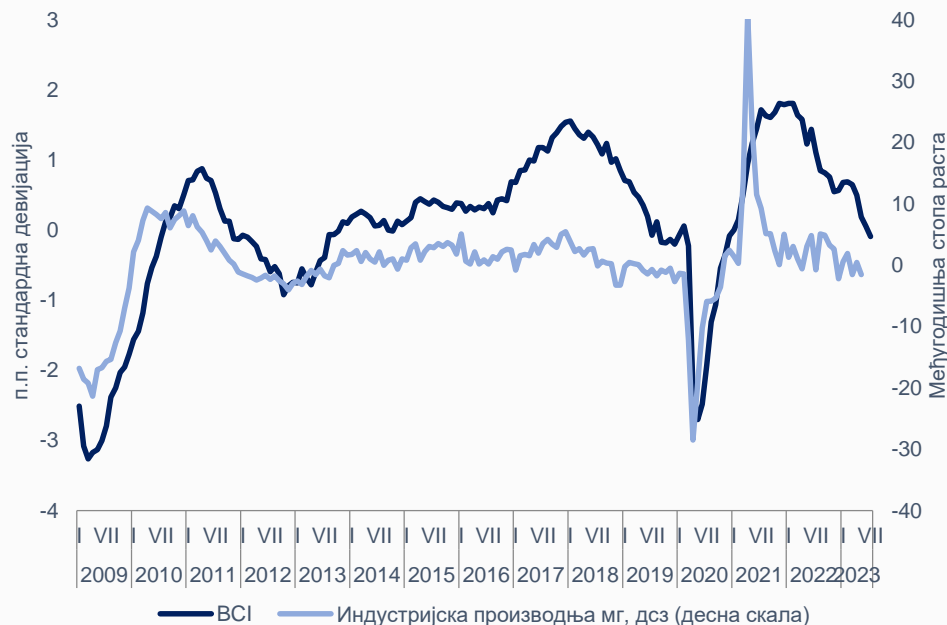
Према јулским проценама ММФ, привредни раст еврозоне ће у 2023. години успорити на 0,9%, док се у 2024. години очекује раст од 1,5%. Ризици остварења пројекције и даље су асиметрични наниже услед геополитичких тензија и сукоба у Украјини, као и због инфлације и негативних дешавања на финансијском тржишту.

Растуће геополитичке тензије и заоштравање економских и политичких односа одразили се на индикаторе економске активности и пословне климе.

Економски индикатори еврозоне

BCI индекс и индустријска производња еврозоне

Извор: IHS Markit, Европска Комисија, Евростат

Композитни PMI индекс еврозоне је смањен са 49,9 поена у јуну на 48,6 поена у јулу, док је ESI индекс износио 94,5 поена (пад од 0,8 поена). Кретање ова два индикатора праћено је погоршањем показатеља пословне климе – BCI.

Динамика PMI индекса еврозоне у јулу 2023. године (48,6 поена) указује на пад економске активности будући да је вредност индекса други месец заредом испод границе од 50 поена. Сектор услуга је забележио пад трећи месец заредом али је остао благо позитиван, док су значајне контракције у сектору производње главни узрок пада укупне економске активности.

ESI индикатор еврозоне је забележио пад у јулу, као последица погоршања пословног расположења у секторима индустрије и грађевинарства, што је донекле ублажено позитивним деловањем трговине и поверењем потрошача, док је сектор услуга остао непромењен. Такође је забележен и пад BCI индекса од 0,15 поена у односу на претходни месец на вредност од негативних 0,09 поена

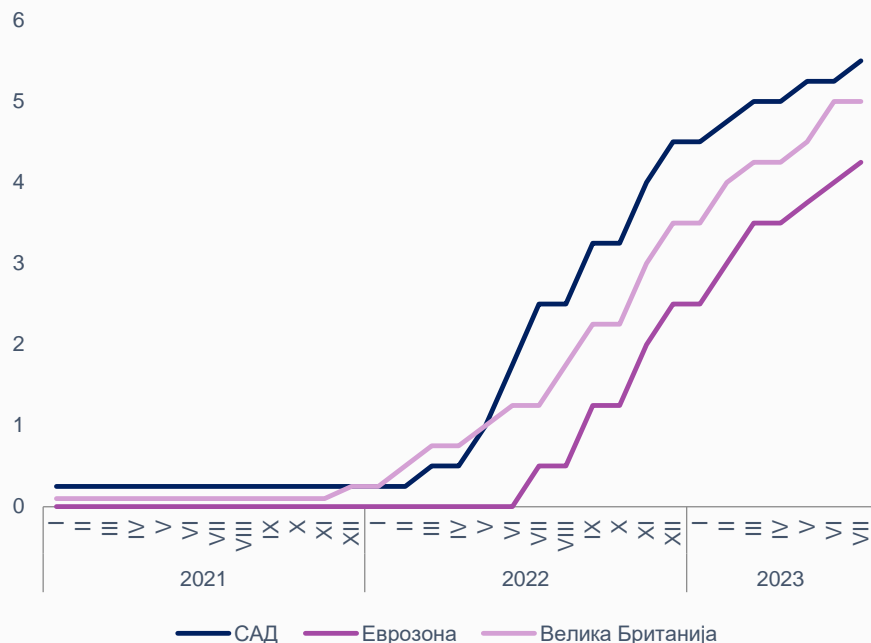
PMI композитни индекс еврозоне који објављује компанија Markit Ltd. се базира на оригиналним подацима из анкета прикупљених из репрезентативног узорка од 5,000 производних и услужних предузећа. Методологија израде овог индекса прати промене у запослености, ценама, продаји и залихама. Вредност индекса изнад 50 указује на побољшање економске активности, док вредност испод 50 указује на погоршање.

Индекс економског расположења (ESI) је развијен од стране Генералног директората за привреду и финансије Европске комисије. Добија се на бази одговора на упитник који се спроводи у неколико области: прерађивачка индустрија, грађевинарство, трговина на мало, услуге и финансијске услуге. Вредност индекса изнад 100 указује на побољшање економске активности, док вредност испод 100 указује на погоршање.

Индикатор пословне климе (BCI) је базиран на процени производње, поруџбина и залиха, као и текућих и будућих очекивања привредника. BCI индекс одступа од индустријског индикатора поверења према броју инпута које процењује, и зато се изражава у облику стандардне девијације.

Међугодишња инфлација у еврозони је успорила на 5,5% у јуну у односу на претходни месец, када је износила 6,1%.

Кретање референтне каматне стопе по изабраним земљама, %

Цене сировина, индекси, 2008=100

Извор: Централне банке изабраних земаља

Извор: ММФ, Евростат

У јуну 2023. године, највећи допринос годишњој стопи инфлације дали су сектори хране алкохола и дувана (2,35 п.п.), услуга (2,31 п.п.), индустријских добара (1,42 п.п.) и енергије (-0,57 п.п.).

Укупна инфлација у еврозони је смањена у Q2 2023. у односу на претходни квартал. Према јунској пројекцији ЕЦБ, очекује се да инфлација, која је достигла врх у 2022. години услед снажних шокова на тржишту енергената и конфликта у Украјини, постепено опада са 5,4% у 2023. години на 2,2% у 2025. години.

ЕЦБ је у јулу донела одлуку да повећа референтну каматну стопу на ниво од 4,25%.

ФЕД је у јулу донео одлуку да повећа референтну стопу на распон од 5,25 до 5,50%.

Цена нафте типа Урал, према подацима ОПЕК, у јуну је износила 56,64 \$/барел, што је 2,6% више у односу на претходни месец. Од почетка 2023. године цена је смањена за 37,5% у односу на исти период 2022. године, на 54,17 \$/барел.

Цене пољопривредних производа забележиле су пад од 0,9% у јуну 2023. године у односу на претходни месец, док је цена хране смањена за 1,1%. Цене основних метала су у просеку повећане за 1,2% у односу на претходни месец, док је цена руде гвожђа порасла за 8,2%, цена бакра је повећана за 1,9%. У групи племенитих метала, цена злата је смањена за 2,3%, а цена сребра за 3,3%.

Република Србија
Министарство финансија

СЕКТОР ЗА МАКРОЕКОНОМСКЕ И ФИСКАЛНЕ АНАЛИЗЕ И ПРОЈЕКЦИЈЕ

Контакт: macro.fiscal@mfin.gov.rs